

PƏLÜ KALATA'N M'ELİ NWANLIN LÜMUN NÜNCASUN MMA'N-MCUMC

M'ə wə nun'n

Nwan suanlan dıe y'ə le Pəlv? Pəlv tı Zufu, bə wulı yí Silisi mân nun kulo'n mə be fele yí Talısı nın asu. Nan kusv, Zoluzalemən yê be talı yí ə suanlin Ehele Ejəle nın o. Ə kacili suanlan mə yí nwun te yí wə Zufu'n-mə amanmuo nun anun. Pəlv helel alimva Kilisi amma'n-mə ahvlvwa. Nan yé Min Zozi yılı yí nwun heleli yí, ə feleli yí ke ə káci yí bəfve wə bē mə be tı man Zufu'n-mə afian. Pəlv həlì bəlì Ejəlekpa'n wə *Ləmvun belemgbin mân nın anun lika dəvn.

Melə mə Pəlv 'kele kalata ehi'n, anın ə wə Kolıntı kulo nın asu. Ə kulo ke ə kə Zoluzalemən, eše kusv ə kə Ləmvun. Yí ti, ə heleli Ləmvun asənin mma'n-mə ke ə le ba bē nwun elə ə kekele bē like ə wowula bē anwənselə.

Pəlv a hye kalata ehi anun nsan. Alimva lika dıe'n (yí tı 1-8), ə le tu Ejəlekpa nın abu. Ə le kan ke menian'n-mə kvalaatin, Zufu o, bē mə be tı man Zufu o, bē kvalaa be tı etefve wə Nyanmian anyunnun yê be di fuə, Nyanmian sikpe'n 'kun bē (1.18-3.20). Nan Zozi Kilisi mə ə'a nyə man etə fü nın adawvlvman, yí ewue m'ə wuli'n, ə tuli yé etə'n-mə ə leli yé ti. Ə man bē kvalaa mə be de yí be di'n, Nyanmian bu bē ke sesefve (3.21-5.21). Pəlv le kele nun yuein ke Nyanmian mala'n tı like kpa, nan kusv, kəmə yə le man anwənselə'n, yə ngvala man sv di. Ehi ka ati, Nyanmian a nwun

yé nwun anwunnvoe ṣ'a fa yí Wawε Nwannzan-nwannzan'n ṣ'a man yé maan ṣ buka yé ye kaci Nyanmian amma (yí ti 6-8).

Kalata nün ati 9-11, Pəlv le kan Zufv dəvn mə bə falı man bę nwun manlıñ man Zozi nün ejəle. Se b'a yi Zozi a, Nyanmian dιε, ṣ yili man yí menian'n-mə.

Kalata nün ati 12.1-15.13, Pəlv le kekele atın m'ə di kε asənññ mma'n-mə sín su bę bu mân'n kanlanman maan bę mə bę nzı man Nyanmian'n nwun yí kε b'a fa bę nwun b'a man Zozi sakpa. Nunhan m'ə tı cinnjin'n y'ə le bę manngvən ehulo'n. Kalata nün agualie nun, ṣ le bisa yí manngvən'n-mə dəvn mə bę wə elə nün ahın (15.14-16.27).

Ahin ebisa

¹ Mín Pəlv mə n dı Kilisi Zozi akva'n yê müñ kclə kalata εhi müñ nwun εmə ṣ. Nyanmian Kpili a fəle míñ ke n gáci Zozi bəfvə, ṣ'a yi míñ ke m mó yí Ejəlekpa'n.

² Ejəlekpa so'n, Nyanmian manlıñ yí mgbəmanfvə'n-mə falı bəli anəhvba daba. Ṣ manlıñ bę həleli yí nwun ejəle yí Ehəle Ejəle Nwannzan-nwannzan nün anun.

³ Ejəlekpa so'n, y'ə le yí Wa nün anwun ejəle'n. Nyanmian manlıñ yí Wa'n nyanlıñ kulo svanlan anwunnaan, bę wəli yí belemgbin *Davidi afilie nün anun.

⁴ Kəmə ṣ tı svanlan nwannzan-nwannzan'n, Nyanmian manlıñ ṣ fi ewue nun ṣ tinngelı maan bę nwunlin ke ṣ tı Nyanmian tunmin Baa sakpa. Yí Wa so'n y'ə le yé Mın Zozi Kilisi.

⁵ Yí dunman nun, Nyanmian a nwun míñ nwun anwunnvoe, ṣ'a yi míñ ke n gáci Zozi bəfvə. Ṣ'a svan míñ ke n vélé menian'n-mə kvalaa mə bę nzı man

Nyanmian'n maan bε lé Zozi bε lí nán bέ nyin a sə yí.

⁶ Menian sə'n-mə, εmə wə bέ nun bie, εmə mə Zozi Kilisi a fəle εmə'n.

⁷ Mın kεlε εmə kvalaa mə, Ləmvn elə, Nyanmian kulo εmə ejəle mə ɔ'a fəle εmə kε bε káci yí anwuntiε mma'n. Mín 'bisa εmə ahün.

Yé Sı Nyanmian nvn yé Mín Zozi Kilisi nwún εmə anwvn anwunnvoe, εse bε mán εmə alva cíci bέ nwvn.

Pəlv kulo kε ɔ kə Ləmvn

⁸ Zozi Kilisi adawvluman, mın 'di mva mın da mın Nyanmian ası wə εmə dunman nun. ɔ sanlıñ ke bε kan dedi'n mə εmə le yí nın anwvn ejəle kpa mân nın anun lika kvalaatin.

⁹ Nyanmian Kpili mə n ne mın ahvnlın kvalaa mın sv yí, mın ba yí Wa nın Ejəlekpa'n, ɔ di mın adanzie ke mın selə mın man εmə cian daa.

¹⁰ Mın selə Nyanmian ke sian dιε, se ɔ kulo a, ɔ mán mın atın maan n gó n vúa εmə anwvn.

¹¹ ɔ sanlıñ ke mın kulo ke mın nwun εmə anwvn sakpa, nán mın kekele εmə like maan εmə nyan Nyanmian Wawε'n nyila'n.

¹² εse bəbə m'ə man mın kulo ke mın ba εmə anwvn elə'n y'əle ke se mın ba a, anın dedi'n mə εmə le yí'n, ɔ nvn mın dιε'n mə n ne yí'n, yé kvalaa ye fa ye wowula yé nwvn anwvnsele.

¹³ Anianman-mə, εmə nwún yí ke m'an bu εmə elə εwale nın anwvn mgbvndan dəvn. Nan kvsu m'an nnyan man yí nwvn atın dede ɔ'a ju εne. Mín nwvn bəbə mın 'ba nán mın di junman εmə afian elə maan mın junman'n kə yí nyunnun ke n yəlì yí mân εhınlın-mə anun'n.

¹⁴ Junman m'ɔ tı kale m'ɔ la míñ sv'n y'ɔ le ke m
mó Ejølekpa'n n géle bé mo bé nyin a tı nvn bé mo bé
nyin tlı man'n, bę mó be sı kalata nvn bé mo be nzı
man kalata'n.

¹⁵ Yí so ati, o cian ke mın ba Lomvn elo nán mın bɔ
Ejølekpa'n mın kele emo kvsu.

Ejølekpa'n kele Nyanmian tunmin'n

¹⁶ Afı, míñ dıe, mın nza man Ejølekpa nın anwvn
nyian. O sanlin ke o tı tunmin mo Nyanmian fa de
menian'n-mo kvalaatin mo be de yí be di'n ngvan. O
fa de Zufu'n-mo kvalaaka, nán o'a le bé mo be tı man
Zufu'n kvsu.

¹⁷ Yí bv y'ɔ le ke Ejølekpa so nın anun yê ye nwun
ke Nyanmian kpın bu menian'n-mo sesε o. O kele ke
o fi abvbɔ dede o ju ayuelie, svanlan dedi m'ɔ le yí wɔ
Nyanmian anun'n yê Nyanmian fa bu svanlan sesε
o. Afı o wɔ Ehelé Ejøle nın anun ke: *Sesefve, yí dedi nin
ati yê Nyanmian 'man o nyan ngvan o.*

Nyanmian sikpe'n

¹⁸ Afı kemo menian'n-mo mman man Nyanmian
anyinnzo, esε be bɔ bala ete be totua ananhøle nın
anwvn atın'n, Nyanmian a fa bę nwvn sikpe a
wula yí kunnun. O man Nyanmian sikpe so'n fi
anwunno elo dede o ju ası εwa o ci menian'n-mo.

¹⁹ Nyanmian 'tua bę yí nwvn kale, o sanlin ke yí
muonun, o'a yı yí nwvn yuein a hele mâ'n'n, b'a
nwvn yí ke o kpın tı yı'n.

²⁰ Afı ke Nyanmian bølı mâ'n'n, yí ninnge'n-mo mo
o'a yø'n, o man menian'n-mo nwvn yí ke o wɔ εbøle
esε yí tunmin'n m'ɔ le yı'n tı tunmin m'ɔ le man
ayuelie. Yí so ati, menian'n-mo le man ejøle füi mo
be kan be sa bę nın o.

21 Menian'n-mə sɪ ke Nyanmian wə εbεlε, nan kvsu bε nyi man yí aye bε nna man yí ası ke ɔ se fata'n. B'a kaci tomgban. Yê kemo bε nzı man ngelε'n, bε nanndı awosin nun.

22 Be nwan bε tı ngelεfve, kvsu anın b'a tolo.

23 Nyanmian m'ɔ nwu man m'ɔ di mə bε su yí bε wula yí anunminnyanmın'n, cecε, abaaba m'ɔ soman kulo svanlan m'ɔ wu'n, nnvnman, naan nvn naan mə bε cvıñ bέ nwvn ası'n yê bε tvtə bέ ɔ.

24 Ehıka ati, Nyanmian a yaci bέ bέ satılıfve nyelie'n-mə mə bε kulo nın anun. ɔ man bέ abalabɔ'n mə kvn nvn yí manngvı bɔ'n man anyunnunguasıe kan bέ bɔbɔ muonun bέ nwvnnaan'n.

25 Nyanmian anwvn ejelε'n m'ɔ tı ananhəle'n, bε ngulo man ke ato ejelε'n. Be tvtə ninnge'n-mə bε yaci Nyanmian muonun mə ɔ'a bɔ ninnge sɔ'n-mə'n m'ɔ fata ke cıan daa bε yı yí aye'n. Amin!

26 Ehıka ati, Nyanmian a yaci bέ bέ anyunnunguasıe nyelie'n-mə anun. Bέ mmalasua'n-mə a bɔ alva. Be yɔ satılıfve nyelie.

27 Bέ mmelenzua'n-mə kvsu a bɔ alva. Be nvn bέ mmalasua'n-mə nna man. Bέ manngvı mmelenzua'n-mə anwvn yê bέ nyıñ bulv ɔ. Busuəfve nyelie yê bε yɔ ɔ. Busuəfve nyelie sɔ nın anwvn ahatua m'ɔ fata'n yê bε le nyan yı nın ɔ.

28 Kemo b'a nni man Nyanmian εkpvnnde ejelε'n, Nyanmian a man senvvε ajvnlin a tɔ bέ tı anun. ɔ man nyelie m'ɔ nze nvata man ke bε yɔ'n yê bε yɔ ɔ.

29 Ajvnlin'n m'ɔ wə bέ tı anun'n tı man fóón: εte εyolε, anyınbulv, ati anun εte εyolε, kóala esúe, awue elie, butule elie, akɔbe εtve, ɔ nvn abɔlε esusue.

30 Be ti ngundunmgbə, be kan bē manngun-mə anwun ejole ete. Be kpə Nyanmian, be ti apan-ninma, be tu bē nwun, be bə bē nwun apoo. Be sī ete eyole nūn anyinsu, bē nyin nzə man bē sī nūn bē nin-mə.

31 Be ti tomgbən, be nni man bē nūan ejole nūn su, bē ti yō sī, be nzī man koun.

32 Be sī ke Nyanmian kpın bua yí ndee'n, ke bē mə be yō nyolies ete sə'n-mə, be fata ewue. Nan kvsu, be te yō nyolies ete sə'n-mə, esə bəbə be di bē mə be yō nyolies ete sə'n-mə nūn anzin.

2

Bē mə be bu bē nwun menin kpa'n

1 Ehika ati, wó kulo svanlan, mə ε bu wó nwun svanlan kpa nán a bu menian nga'n-mə etefvə'n, nwun yí ke ε ngvala man wó nwun yí wó bē nun. Afì, abele mə ε bu ehinlin-mə etefvə, nan kvsu ε yō ete kvnmgba sə'n bie'n, anin wó bəbə muonun, ε le bu wó nwun fu.

2 Yε sī ke, ahatua mə Nyanmian 'ba tua bē mə be bu bē nwun sə'n tī sese.

3 Wó kulo svanlan, mə se ehinlin-mə yō nyolies ete sə'n-mə a, ε bu bē etefvə nan kvsu ε yō nyolies ete sə'n-mə bie'n, asu ε nian an, Nyanmian ngə tua man wó ete nūn anwun kale o?

4 Anaan ε nnwun man ke Nyanmian anwunnvoe m'ə sa'n, yí kpa m'ə tī nūn ati, j'a si abvtale kpa, o le nwunnde ke ε nūn wó nwun ε yáci wó nyolies ete nūn o?

5 Kvsu nwun yí ke wó anzuselə'n mə ε yō yí Nyanmian anwun'n, m'ə man ε nnun man wó nwun nūn ati, ε le cici Nyanmian sikpe'n bólə wó ti

sv. E 'ba nwun yí cian mə Nyanmian 'ba tua mân nun ete nun anwun kale ananhôle.

⁶ Cian so'n, svanlan kun biala 'ba nyan yí junman'n m'ɔ lili nín anwun ahatua.

⁷ Menian mə be bə məndinlin be bə bala kpa, mə be kpvnnde ke cian bie dede, Nyanmian wúla bé anunminnyanmún, o yí bé aye o mán bé asitanlan kpa m'ɔ nzecí man'n, bé díe, be 'nyan nyanmiansu ngvan m'ɔ le man ayuelié'n.

⁸ Nan bé mə bé ti tı ete, mə be nne man ananhôle'n be ndu man nun, mə be bə bala m'ɔ ngo atın sv'n, bé díe, Nyanmian 'fe bé nwun eya, yí sikpe'n 'cı bé.

⁹ Menian'n-mə kvalaa mə be yə ete'n, yale nun ahunnunndítie 'kan bé. Yale kpili so'n, o 'kan Zufu'n-mə kvalaaka, nán o'a han bé mə be tı man Zufu'n kvsu.

¹⁰ Nan menian mə be bə bala kpa'n, Nyanmian 'yí bé aye, o 'wula bé anunminnyanmún, o 'man bé alvacicie. O 'di múa o man Zufu'n-mə kvalaaka nán o'a man bé mə be tı man Zufu'n kvsu.

¹¹ Nyanmian Kpili díe, o nnian man svanlan nyunnun o mmua man yí ndee.

¹² Bé kvalaa mə be nzı man *Moyızı mala'n mə be yə ete'n, be 'bua bé ndee, nan kvsu Moyızı mala'n nvite man nun. Bé mə be kvsu be sı mala so'n, mə be yə ete'n, yí nwun yê be 'nian be bua bé ndee o.

¹³ O sanlin ke nán bé mə be tie Nyanmian mala'n mgban'n yê be tı sese wo Nyanmian anyunnun o, nan bé mə be tie mala'n be yə like mə mala'n kele'n, bé yê Nyanmian bu bé sesefue o.

¹⁴ Afi, abele mə menian nga'n-mə mə be nzı man Moyızı mala'n yə like mə mala'n kele'n, anin be kvsu, be le bé mala díe kpa mə be di sv o.

15 Be kele ke ninnge'n mə mala'n nwan be yó'n, b'a hele wə bé ahvnlin nín anun. Like mə be kə yó'n, se o tı kpa o, se o tı man kpa o, be nwun yí bé ajvnlin nun. Afí, bé ti'n se bé.

16 Cian'n le ba mə Nyanmian 'ba man Zozi Kilisi bua menian'n-mə ndee wə bé nvialie nun ajvnlin'n mə be le yí nín anwun. Cian so'n ju a, Ejelékpa'n mə min bo'n 'ba kpın sv.

Zufv'n-mə nvn mala'n

17 Nan wó mə wó nwan ε tı Zufv mə be le wó a, be le mala'n, ε fva wó nwun ke ε sı Nyanmian.

18 Wó nwan ε sı like m'ə so Nyanmian anyin'n, afí mala nín a man a nwun like m'ə tı kpa o nvn m'ə tı man kpa nín angvnmin.

19 ε de di ke wó yê ε kele bé mə bé nyin a sin nún atin nín o. Bé mə be tı awosin nun'n, ε jvnlin ke ε tı bé kanlanlie.

20 Bé mə bé nyin tili man'n, wó nwan wó yê ε kele bé anyintie o. Bé mə be nzı man ejole'n, wó nwan wó yê ε kekele bé like o. Afí ε de di sakpa ke mala nín anun yê ngel'e'n nvn ananhøle'n wə o.

21 Nan se o tı so a, anin, wó mə ε kekele wó manngvn'n-mə ninnge'n, nzuke ati yê ε ngele man wó muonun wó nwun bie o? Wó nwan nán man be wua, nzuke ati yê wó lili, ε wua o?

22 Wó nwan nán man be tvn ajaa, nzuke ati yê wó lili, ε tvn ajaa o? Wó nwan ε nvn amvan nni man, nan nzuke ati yê ε wvlv amvan sua nín anun ε wua nun ninnge o?

23 Wó nwan ε sı mala'n, ε fa tu wó nvn nun, nzuke ati yê ε nni man mə mala'n kele nín asv nan ε man anyunnunguasie kan Nyanmian o?

24 Ehele Ejole'n le kele ke: "Emo Zufu'n-mo dunman nun, menian nga'n-mo kan Nyanmian anwun ejole ete."

25 Afí wó mo e tì Zufu, mo a kpe wó mmian nun'n, se e di mala nin asu lili a, anin nvasue wó sv. Nan se e nni man mala nin asu a, wó mmian nun'n mo a kpe'n tì mgban.

26 Yí ti, suanlan mo be kpelı man yí mmian nun'n, se o di mala nin asu a, asu Nyanmian mmu man yí ke suanlan mo b'a kpe yí mmian nun o?

27 Wó mo e nni man mala nin asu'n, e non wó mala kalata'n kvalaa, o non wó mmian nun mo a kpe'n kvalaa, suanlan mo be kpelı man yí mmian nun kvsu o di mala nin asu'n, o 'bu wó fuo.

28 Zufu kpa'n nán y'i y'o le anwunnaan sv Zufu'n o non ke suanlan mo menian'n-mo si ke b'a kpe yí mmian nun nin ala.

29 Nan Zufu kpa'n y'o le m'o tì Zufu yí kunnun'n. Yí mmian nun ekpe kpa'n y'o le yí ahvnln nin anun. O tì Wawé nun ejole, nan nán kalata sv ejole o. Zufu kpa so'n, yí efva die'n fi man suanlan elo, nan o fi Nyanmian elo.

3

Zufu'n-mo nvasue'n

1 Se o tì so a, anin bé mo be tì Zufu'n, bé nvasue die y'o le benin? Anaan bé mmian nun ekpe'n mo be kpe'n, yí kpa die m'o tì'n y'o le benin?

2 Sakpa lili, yí biala kvalaa nvasue mo be le yí sv'n tì kpili! O sanlin ke alimua nvasue'n y'o le ke bé yê Nyanmian falı yí nvan ejole'n wulalı bé sa nun o.

3 Ye 'kan se? Se bē mmie-mō a nni man Nyanmian Anvan Ejøle nūn asv ati a, asv o kele ke Nyanmian kvsu a nni man yí Nvan Ejøle dīe nūn asv?

4 Cēcē! O tī man sō. Se menian'n-mō kvalaatin tī atofvē bōbō a, Nyanmian dīe, o tī ananhōlefvē. Afī Ehēle Ejøle lē kele ke:

*O se ke wó ejøle'n kvalaa mō e kan nūn anun,
be nwún wó ke e tī sesefvē
nán se be nvn wó le yi ndee a,
anun a li bi.*

5 Mūn jvjō ke eyuadı amma'n. Se yé sesē'n mō yē tī man'n man be nwun ke Nyanmian tī sesē a, anūn yē 'se se? Se Nyanmian sikpe'n cī yé a, asv o kele ke Nyanmian tī man sesefvē o?

6 Cēcē! O tī man sō. Afī, se Nyanmian tī man sesefvē a, anūn o 'yō se nán o'a hvala mâñ'n ndee bua?

7 Yí tī, se mīn ato'n mō mūn di'n man be nwun ke Nyanmian tī ananhōlefvē, anunminnyanmūn kan yí kpa a, anūn nzukē ati yē be te bu mīn ke n dī etefvē o?

8 Anūn nzukē ati yē ye ngan man ke: "Ye yó ete maan like kpa fīte nun o?" Dunmannzecie mma'n-mō nwān mīn ejøle mō mīn kan nūn anūn. Nan dunmannzecie mma sō'n-mō, Nyanmian ahatua nūn ala yē o se fata bē o.

Svanlan fū tī man sesefvē

9 Ehī nvn ehī a, anūn ye 'se se? Asv ye tī kpa ye tala menian nga'n-mō anaan? Cēcē. Afī, m'an hele ke menian'n-mō kvalaa, Zufv o, m'ō tī man Zufv o, bē kvalaa be wō ete nūn anūn.

10 Ehī b'a hele wō Ehēle Ejøle nūn anūn ke:
Svanlan fū nnvn man ebēle m'ō tī sesefvē o.

11 *Svanlan fū ndi man ejøle bv,*

bé bie fíí mgbvnnndé man Nyanmian.

*12 Bé kvalaa b'a fvñ Nyanmian atin'n,
b'a kaci tomgban.*

*Bé bie fíí nnvn man ebéle
m'ø bø bala kpa ø.*

*13 Ejøle mø bø kan bø kele svanlan'n,
ø kele yí ewue atin.*

Bé nván nun ti minlin-minlin.

*Bé nván kan wó a,
ø tala owo bøle.*

*14 Sasan ebø nvñ ejøle ete ehan
ayi bø nván'n tekee.*

15 Svanlan ehuan ti man bø nyinsv like fíí.

*16 Lika biala mø bø kø sín'n,
bø seci ninnge bø yaci alvabø ebéle.*

17 Be nzø man anzvnunjø atin'n.

*18 Bø ete mø bø t'i'n,
bø nzulo man Nyanmian bøbo fíí.*

19 Nan yé díe, ye nwun yí ke ejøle kvalaa mø Nyanmian mala kalata'n kan'n, ø kan man menian'n-mø mø bø nwun wø mala nun anun'n. Õ man svanlan fíí ngvala man yí nván buke kón, nan bø kvalaa be di fvø Nyanmian anyunnun.

20 Ehí, ø man ø nanndø mala elie nñ asv, svanlan fíí ngø li bi Nyanmian anyunnun. Afí, mala'n yé ø man svanlan nwun ke ø'a yø ete ø.

*Kø ø kpín yø mø Nyanmian man svanlan kaci
sesefve'n*

21 Nan sian díe, se be yí mala'n nun an, Nyanmian a hele yé ke ø kpín yø maan ye kaci sesefve wø yí nyunnun'n. Moyizi mala'n nvñ Nyanmian mgbømanfvø'e'n-mø hanlin ejøle so'n.

22 Bé kvalaa mō bē de Zozi Kilisi bē di'n, bē dedi nūn anwūn yē Nyanmian nian bu bē sēsēfūe o. O sanlin ke bē mgba man menian'n-mō anun,

23 bē kvalaa b'a yō ete, o man Nyanmian anum-minnyanmūn nūn a tu a fūn bē.

24 Nan bē ete nūn ati kale'n mō Kilisi Zozi a tua'n dunman nun, Nyanmian a nwun bē kvalaa bē nwūn anwunnvoe o'a bu bē sēsēfūe.

25 Zozi yē Nyanmian a yí yí ke o bála fá yí moja'n lí bē mō bē de yí bē di nūn ati mgbata o. Nyanmian a yō so o a hele ke o ti sēsēfūe. O sanlin ke ete'n mō menian'n-mō yōlı yí daba daba'n, o sili abutale, o'a ndua man bē ete nūn anwūn kale.

26 Nan kikaala dīe, o le kele ke o kpīn yō maan svanlan kaci sēsēfūe wō yí nyunnun'n. O sanlin ke abele m'ō le bu bē mō bē de Zozi bē di'n sēsēfūe'n, o kele ke yí muonun o ti sēsēfūe.

27 Se ejole'n ti sua a, asu kulo svanlan le atūn ngacile o sun su fua yí nwūn o? Atūn ngacile fūi nnūn man ebele. Anūn nzuke ati o? Mala nūn asu elie ati o, anaan? Cēcē, nán mala nūn asu elie ati o, nan dedi nūn ati o.

28 Yí ti, yé dīe mō yē si'n, y'ō le ke svanlan dedi nūn anwūn yē Nyanmian nian o bu yí sēsēfūe wō yí nyunnun o. Nan nán mala nūn asu elie nūn o.

29 Asu emō jūnlūn ke Nyanmian ti Zufu'n-mō angūnmūn cein ala Nyanmian, nan o ti man menian nga'n-mō Nyanmian bie o? Cēcē, o ti man so. Nan o ti menian nga'n-mō kusv Nyanmian.

30 O sanlin ke Nyanmian ti baa kūnmgbā cein. Wō mō e ti Zufu o, o nūn wō mō e ti man Zufu o, wō dedi nūn anwūn yē o 'nian bu wō sēsēfūe wō yí nyunnun o.

31 Asu o kele ke anūn yē le fa dedi'n yē bō mala nūn

abvsu o? Cεcε, nán yí sɔ o. Nan yε le kele kε mala'n tı like kpa.

4

Bé mo bε le dedi'n, bε si y'ɔ le Abalahamvn

¹ Nzu ejole yê ye 'kan wɔ yε nannan Abalahamvn anwvn o? Yí m'ɔ tı kulo svanlan'n, nzu yê o nyanlın yí o?

² Afi, se o tı ke junman bie yê Abalahamvn lili mɔ Nyanmian nianlın yí nwvn o buli yí sesefvε a, ahan Abalahamvn kvala ke o fa tu yí nvan nun. O kvala yí sɔ yo lili, nan nán Nyanmian anyunnun o.

³ Afi, Ehεle Ejole'n le kele ke: *Abalahamvn lel i Nyanmian lili ehika ati yê Nyanmian buli yí sesefvε o.*

⁴ Se svanlan di junman an, like m'ɔ nyan yí nun'n y'ɔ le ahatua, nan nán acedie o.

⁵ Svanlan mɔ o'a nni man junman fii'n, se o de Nyanmian m'ɔ man etefvε'n kaci sesefvε'n di a, Nyanmian nian yí dedi nun anwvn o bu yí sesefvε.

⁶ Ehika ati, mɔ belemgbin *Davidi 'kan nyila'n mɔ Nyanmian 'yeysila svanlan maan o kaci sesefvε a, o nnian man yí junman nun anwvn nun ejole'n, yí nwan:

⁷ *Nyila hán bε mo Nyanmian a yaci
bε mala etvan nin a hye bε'n.*

*Bε mo Nyanmian a cici bε etε'n-mɔ,
nyila hán bε.*

⁸ *Svanlan mɔ yé Min ndva man yí etε'n
m'ɔ yɔ'n o ndua man yí nwvn kale'n,
nyila hán svanlan sɔ'n.*

⁹ Anın nyila sɔ'n muonun, asv o wɔ εbele man bε mɔ b'a kpe bε mmian nun nin anaan, o wɔ εbele man bε mɔ be kpeli man bε mmian nun'n kvsu bie

ɔ? Yé d̄ie, yε lε kele kε dedi'n y'ɔ man Nyanmian buli Abalahamvn sεsεfυε ɔ.

10 Mele benin yē Nyanmian buli yí sεsεfυε'n? Asu mele mɔ be kpeli yí mmian nun nín ɔ, anaan mele mɔ anín be kpeli man yí mmian nun nín ɔ? Cεcε. Nán mele mɔ be kpeli yí mmian nun nín ɔ, nan mele mɔ anín be kpeli man nín ɔ.

11 Yí mmian nun'n mɔ be kpeli'n, ɔ tı yí nzøle. Abalahamvn lelı Nyanmian lili, yí nzin kvalaaka nán b'a kpe yí mmian nun'n. Nyanmian falı nzøle sɔ'n ɔ heleli ke Abalahamvn tı sεsεfυε yí dedi'n m'ɔ le yí dunman nun. Yí ti, bέ kvalaa mɔ b'a mgbe man bέ mmian nun kvsu be de Nyanmian be di, mɔ ɔ'a bu bέ sεsεfυε'n, Abalahamvn tı bέ si.

12 Ese bέ mɔ b'a kpe bέ mmian nun, mɔ be nanndi dedi atın nín asu ke yé si Abalahamvn nanndlı sv asannan nán b'a kpe mmian nun'n, nán ke b'a kpe yí mgban, ɔ tı bέ kvsu bέ si bie.

13 Ananhøle pelein, nán mala nín asu elie ati yē Nyanmian bølı Abalahamvn nòn yí bvsu amma'n-mɔ anəhvba ke ɔ 'fa mân'n man bέ ɔ. Nan Abalahamvn lelı Nyanmian lili, nán Nyanmian a bu yí sεsεfυε.

14 Nan se ɔ tı ke bέ mɔ be di mala nín asu'n, bέ ngvnmın ala yē be 'nyan mân'n be yɔ bέ d̄ie a, ahan dedi'n tı mgban, ese ahan nvasue fíi nnvn man Nyanmian anəhvba'n m'ɔ bølı nín asu.

15 O sanlıñ ke mala'n yē ɔ man Nyanmian sikpe'n ba ɔ. Afı lika mɔ mala nnvn man'n, mala etvan kvsu nnvn man εbεlε.

16 Ehı, dedi'n dunman nun y'ɔ manlıñ Nyanmian bølı anəhvba nín ɔ. Dedi'n tı Nyanmian acedie, ɔ cian man Abalahamvn abvsu menian'n-mɔ kvalaatin. Nán ke bέ mɔ be di mala nín asu

angvunmın ala yê be 'nyan mâñ so nûn o, nan o ti bê mä be le dedi ke Abalahamun'n kvsu dîe. O sanlin ke Abalahamun ti yé kvalaa yé si

¹⁷ ke Ehelë Ejøle'n kan yi'n. Nyanmian nwan: *M'an man a kaci mâñ mâñ døvn asi.* Nyanmian m'ɔ man ewue mma nyan ngvan, m'ɔ man ninnge m'ɔ nnvn man ebele tu fite'n, yi nyunnun an, Abalahamun ti yé si. O sanlin ke Abalahamun leli Nyanmian lili.

¹⁸ Abalahamun si ke o ngvala man baa wu kón. Kvsu, o leli lili o nyanlin anyindasue o kacili "mâñ mâñ døvn asi" ke Nyanmian kpınlın heleli yi'n. Nyanmian nwan: *Ke wá bvsu amma'n-mä 'ba li ata nûn anin.*

¹⁹ Anın Abalahamun a li kɔ yo afue eya kvn, o ti ke o'a wu a yue. Anın yi yi Sala kvsu a bu awøle su. Nan kvsu Abalahamun a nnian man ehi fii, o tilali yi dedi nûn anun kpa.

²⁰ O'a mminlin man yi dedi'n, anøhvba so'n mä Nyanmian bøli yi'n, se o 'nyan nun like e, se o nnyan man nun like e, o'a nzusu man yi nwvn fii. Yi dedi'n wulalı yi anwunsele, nán o'a yi Nyanmian aye.

²¹ Afı, anın o si yi fóón ke Nyanmian le tunmin o kvala o yo like'n m'ɔ falı bøli yi anøhvba'n.

²² Yi so ati yê yi dedi'n dunman nun, Nyanmian buli yi sesefue o.

²³ Nan kvsu, nán yi ngvnmın ati yê be heleli ke: O buli yi sesefue o.

²⁴ Nan yé mä ye de Nyanmian m'ɔ tinngeli yé Min Zosi fi ewue nun'n ye di'n, ye kvsu o 'bu ye ke sesefue.

²⁵ O sanlin ke ye ete'n-mä ati yê be hunlin yi o. Ye ye sesefue wø Nyanmian anyunnun ati yê o fi ewue nun o tinngeli o.

5

Zozi Kilisi wuli etefvə'n-mə dunman nun

¹ Ehika ati, dedi'n mə ye le yí'n, o nanndı yé Min Zozi Kilisi asv, y'a kaci səsəfve wə Nyanmian anyunnun y'a nyan alvacicie.

² Yé dedi nın ati, Zozi Kilisi a man y'a hvala y'a kpunnge Nyanmian maan o'a nwun yé nwun anwunnvoe kkaala ke ye wə nun'n. Like m'ə man ye di fe'n y'ə le ke, ye le anyindasve ke ye wə Nyanmian anunminnyanmın nın anun bie.

³ Se ye le nwun yale bəbə a, ye di yí nwun fe. O sanlıñ ke yale elie'n man bə si abvtale.

⁴ Abvtale esie'n man bə jinlan bē ja nun wə yale elie nın anun. Bē ja nun ejinlan'n kvsə man bə nyan anyindasve.

⁵ Anyindasve so'n mə ye le yí'n, o man yé nwun mmubu man yé. O sanlıñ ke Wawə Nwannzan-nwannzan'n mə Nyanmian a fa man yé'n kele ke Nyanmian a fa yí ehulo'n o'a wula yé ahvnlin nın anun.

⁶ Ehı, daba mə anın ye le man anwunsélé fú'n, mə Nyanmian melə'n m'ə hele'l'n juli'n, Kilisi wuli etefvə'n-mə dunman nun.

⁷ Nan o yo si man kulo svanlan kvn ke o wú wə səsəfve kvn dunman nun. E 'su yí akpulwa a, svanlan kvn kvala ke o wu wə svanlan kpa bie dunman nun.

⁸ Nan Nyanmian dıe, o'a hele ke o kpın kulo yé'n. O sanlıñ ke mə anın ye te tı etefvə'n, o manlıñ Kilisi wuli wə yé dunman nun.

⁹ Yí ewue'n m'ə wuli nın ati, o'a man y'a kaci səsəfve wə Nyanmian anyunnun. Anın sian dıe, o yo

se mɔ o ngɔ yí man yé fi Nyanmian sikpe nín anun o?

¹⁰ Afi daba, anin yε kpɔ Nyanmian. Nan kvsu Nyanmian a man yí Wa nún a wu o'a sesie yé nvn yí yé afian. Nan se o'a sesie yé nvn yí yé afian an, yí Wa'n m'ɔ tì asi'n dunman nun, o yo se mɔ o ngɔ le man yé o?

¹¹ Ese nán εhi angvñmñn ala ati o, nan Zozi Kilisi adawulvñman, yε di Nyanmian anwvn fe. O sanlin ke sian díε, yé Min Zozi Kilisi a sesie yé nvn Nyanmian yé afian.

Adamvn nvn Kilisi

¹² Ehí, svanlan kvnmgba cein dunman nun, εte nún a a mán nín anun. Etε'n 'ba a, o nvn ewue. Ewue kvsu a fa yí sa a tv menian'n-mɔ kvalaatin asv, o sanlin ke bé kvalaa b'a yo εte.

¹³ Asannan nán Nyanmian a fa mala nín a man Moyizi'n, anin εte'n wɔ mán nín anun. Nan kemə anin mala fí nnvn man εbelε'n, se menian'n-mɔ yo εte a, Nyanmian ndε man bé sv.

¹⁴ Adamvn anyin a nzɔ man Nyanmian mala'n m'ɔ falı manlin yí'n. Kvsu afi, o bɔ yí bv Adamvn mele sv dede m'ɔ kɔ ju Moyizi mele sv'n, εte mɔ menian'n-mɔ yɔlı m'ɔ nvn Adamvn díε'n tì man kvn bɔbɔ'n, ewue tvli yí sa menian sɔ'n-mɔ kvalaa asv. Adamvn soman Ngvandefvε'n mɔ di ke o ba'n.

¹⁵ Nan kvsu Adamvn díε, o'a yo εte. Zozi Kilisi a, o'a nwun yé nwvn anwunnvoe o'a man y'a nyan ngvan. O tì acedíε kpili kpa mɔ Nyanmian a fa a hye yé o. Adamvn angvñmñn cein εte'n dunman nun, ewue a hun menian dɔvn. Nan kvsu Zozi Kilisi angvñmñn cein dunman nun, Nyanmian a nwun

menian dəvn anwən anwunnvoe. O tı like m'ɔ sv ebvə.

¹⁶ Yē like'n mɔ Nyanmian a fa a hye yē'n, o nvn ete'n mɔ svanlan kvnmgba cein a yɔ'n, bē junman'n mɔ be di'n tı man kvn. O sanlin ke ete'n mɔ svanlan kvnmgba cein yɔl'n, a man ewue a a. Nan Nyanmian acedie'n mɔ o'a fa o'a hye yē'n, ete nwala nwala ehi mɔ y'a yɔ'n, y'a nyan ete face y'a kaci sesefvə.

¹⁷ O tı ananhəle ke svanlan kvnmgba cein ete'n dunman nun, ewue a tv yí sa menian'n-mɔ kvalaatin asv. Nan kvsv, Zozi Kilisi kvnmgba cein dunman nun, yé nyan ninnge dəvn o bv sv. Afı menian'n-mɔ kvalaa mɔ Nyanmian a nwun bē nwvn anwunnvoe kpa, mɔ yí acedie nvn a man b'a kaci sesefvə'n, be 'nyan ngvan, ese be nvn Kilisi 'di belemgbin.

¹⁸ Yí sɔ ati, kemɔ ete'n mɔ Adamvn kvnmgba cein yɔl'i nvn a man ewue a tv yí sa menian'n-mɔ kvalaatin asv'n, yí sɔ kvsv ala, Zozi Kilisi angvnmin sesε junman'n m'ɔ lili'n dunman nun, o'a le menian'n-mɔ kvalaatin fi Nyanmian sikpε nvn abv maan be nyan ngvan.

¹⁹ Svanlan kvnmgba cein apanninma'n m'ɔ yɔl'i'n dunman nun, o'a man menian'n-mɔ kvalaatin a kaci etefvə. Yí sɔ ala, svanlan kvnmgba cein kvsv anyinnzɔ'n dunman nun, o'man menian dəvn a kaci sesefvə wɔ Nyanmian anyunnun.

²⁰ Afı, mala'n yɔ man ete nvn a svn o. Lika kvsv mɔ ete'n kɔ svn'n, ebəle yē Nyanmian nwun menian'n-mɔ anwən anwunnvoe svnman o.

²¹ O sanlin ke, kemɔ ete nvn a man ewue a tv yí sa menian'n-mɔ kvalaa asv'n, yé Min Zozi Kilisi kvsv dunman nun, Nyanmian a nwun yé nwvn

anwunnvoe o'a man y'a kaci sesefue ye nyan ngvan m'o le man ayuelie'n.

6

Nyanmian nganga anaan Abɔ̄nsanmvn nganga

¹ Se o ti so a, anin nzu ejole dle ye 'kan o? Asu ye 'kan ke ye tanlan ye yó ete'n ye hó ye nyunnun nán Nyanmian a nwun ye nwun anwunnvoe o'a bu su o?

² Ceece! O ti man so! Ye mo ete'n dunman nun o ti ke y'a wu'n, o yo se mo ye 'tanlan ye ete nin anun biekun o?

³ Ye kvalaa mo b'a sɔnun ye mo ye nun Zozi Kilisi y'a yo kvn'n, asu emo nzı man ke yi ewue nun anwun esɔnian ye b'a sɔnun ye o?

⁴ Yi so ati, b'a sie yi nun ye. O man kem o Sie nun a fa yi anunminnyamvn tunmin nun a tinnge Kilisi fi ewue nun'n, ye kvsu, o di ke ye tanlan ye bu amanmuo fvfole.

⁵ Afi, se ye nun yi a yo kvn yi ewue mo o'a wu nun anun an, anin ke Nyanmian a tinnge yi fi ewue nun'n, o 'ba tinnge ye kvsu.

⁶ Afi, ye nwun yi ke ye svanlan daba'n mo ye ti'n, b'a bu'b'o ye nun Kilisi kvlvwa nun asu. O man b'a bo ete anwunnaan daba so nun abvsu nán y'a ngaci nan ete'n nganga kón.

⁷ O sanlin ke svanlan m'o ko wu'n, anin o nun ete'n be afian a ti.

⁸ Se ye nun Kilisi y'a wu sakpa a, ye de ye di ke, ye nun yi ye ye 'tanlan asi kvsu o.

⁹ Afi, ye si ye sie ke Kilisi m'o fi ewue nun o'a tinnge'n, o nwu man fui kón. Ewue le man yi su tunmin kón.

10 Ḍ sanlin ke ete'n dunman nun, o'a wu baa kvnmgba cein o a gua yi kvalaa abu. Kikaala die m'o ti asi'n, o tu o man Nyanmian.

11 Yi ti, emo kvsu bu be nwvn ke ete'n dunman nun, emo a wu. Yé se Zozi Kilisi dunman nun emo ti asi a, anun emo ti be man Nyanmian.

12 Ehika ati, nán be man Abonsanmvn di emo svanlan baka wuluwa nin asu belemgbin fui kón. Nán be te be svanlan baka'n mo yi nyin bulv like nin asu.

13 Nán be fa be nwvn be wula Abonsanmvn asa nun maan o fa emo di yi junman ete ete'n-mo. Nan emo fa be nwvn be man Nyanmian kpa bokoo maan o fa emo o li yi sese junman'n. Ḍ sanlin ke emo ti ke b'a wu ye o'a tinnge emo o.

14 Ḍ nvata man ke Abonsanmvn di emo asu kpain fui kón. Afi, emo die, mala'n nji man emo kón. Ḍ sanlin ke Nyanmian a nwun emo anwvn anwun-nvoe.

15 Yi ti nán se? Kem o mala'n nguala man ye ci kón, afi Nyanmian a nwun ye nwvn anwunnvoe'n, asu ye kuala ke ye tanlan wo ete nin anun o? Cece! Ḍ ti man so.

16 Emo si yi yuein ke se emo wula be nwvn awuba svanlan asa nun an, anun emo a kaci svanlan so'n nganga. Se emo fa be nwvn be man ete nin an, ete'n 'fa emo ko ewue nun. Se emo fa be nwvn be wula Nyanmian asa nun be man yi anyinnzo a, Nyanmian 'man emo asitanlan'n yo sese.

17 Nan be man ye yi Nyanmian aye, o sanlin ke daba anun emo ti ete'n nganga. Nan sian die, ananhole like'n mo ye heheleli emo'n, emo a yi be kunnun b'a li sv.

18 Nyanmian a yi emo fi ete nin anun a fite man

εmo a kaci sese eyole'n nganga.

19 Se mun kan so a, be ehie wú. Nan kemə εmo tı kulo menian mo ejole nın abu ete' yo si man εmo'n, mun jujø ke eyuadi amma. Kemə daba εmo falı be svanlan baka'n be manlin ete'n be lili munnzuseμvn'n, sian dıe, εmo fá be nwvn'n kvalaatin be yó sese nyolę, be káci nun nganga, nán be tánlan anwontię nun.

20 Afı daba, mo anun εmo tı ete'n nganga'n, sese eyole'n tı man εmo ejole.

21 Abalabö ete so'n mo daba εmo bo'n, nzu nvasue dıe yé εmo nyanlin yí sv o? Ene yí nwvn nyian kun εmo. Afı, εhi kualaa agualie y' le ewue.

22 Nan sian dıe mo b'a yí εmo fi ete nun anun'n, εmo a kaci Nyanmian nganga. O di ke εmo tanlan anwontię nun nán yí be-yue-asıe, εmo a nyan ngvan m' le man ayuelie'n.

23 Afı ete nın anwvn ahatua y' le ewue. Nan kemə ye nvn yé Min Kilisi Zozi a yo kvn'n, Nyanmian acedıe'n m' fa ce yé'n y' le nyanmiansv ngvan m' le man ayuelie'n.

7

Asənən mma'n-mo nvn Moyizi mala'n

1 Anianman-mo, ejole'n mo mun 'ba han mun kele εmo'n, εmo si sie. O sanlin ke, εmo tı menian mo be si Moyizi mala'n. εmo si ke mala'n le tunmin wə svanlan mo yí nyin wə sv nın asv. Nan svanlan m' kə wu'n, mala'n le man tunmin kón wə yí sv.

2 Ke o tı yí nın ala y' le balasua m' ja bian'n. Melə mo yí hun anyin wə sv'n, mala'n wə yí nvn yí hun be afian. Se belenzua'n wu a, anun mala nnvn man yí nvn yí hun be afian fii kón.

3 Nan se belenzua nün anyin wə su, nán balasua nün anwun kan belenzua fufolé a, anin balasua nün a bə bian. Nan se yí hun'n wu a, mala'n man yí atin maan o ja belenzua fufolé. Se o yo yí so a, anin o'a mmə man bian.

4 Anianiman-mo, ke o ti yí man emə nün anin. Mala nün anyunnun an, emə nun Kilisi yê b'a wu o. O man emə nun mala nün afian a tı b'a kaci svanlan fofolé díe. Svanlan so'n y'o le Kilisi mo Nyanmian man o fi ewue nun o'a tinnge'n. Yí dunman nun, o di ke ye bə bala m'o so Nyanmian anyin.

5 Afi, daba mo anin ye yo mo ye kulo'n, ninnge ete ete'n mo mala'n wowula anwunnaan nün abu maan yí nyin bvlv yí nwvn'n, ewue ninnge yê anin ye yo nun o.

6 Nan sian díe, y'a wu ye nun mala'n yé afian a tı. O man ye ti man mala'n nganga kón. Yí ti, Wawə Nwannzan-nwannzan'n man ye sin atin fufolé asu ye su Nyanmian. Nan ye nzv man Nyanmian ke mala'n mo b'a hel'e'n kele yí daba'n.

7 Se o ti so a, anin nzu ejole díe yé ye 'kan o? Asu mala'n ti like ete o? Ceece! Nan kvsu mala'n y'o man m'an nwun like mo be fele yí ete nün o. Afi se b'a ngel'e man wə mala nün anun ke: *N'ε man wó nyin bvlv like a*, ahan m'in nzı man like'n mo be fele yí anyinbvlv'n.

8 Nan mala nün a kpə atin o man m'in nyin a bvlv ninnge ngacile ngacile m'an tə ete nün anun. Afi se mala nnvn man nun an, ahan be mmu man ete'n like fii.

9 Daba mo anin mala fii nnvn man ebel'e mman man m'in'n, anin n ne ngvan. Nan mo mala'n wal'i'n, ete nün a tanlan asi bu wə m'in nun o'a man m'an wu.

10 Mala'n m'ɔ man bε nyan ngvan'n, míñ dιε, ewue yē ɔ man m'an nyan yí ɔ.

11 Ⓛ sanlin ke, etε'n nanndi mala nññ asv ɔ'a hyi míñ ɔ'a laka míñ ɔ'a hun míñ.

12 Nan mala'n muonun tì nwannzan-nwannzan, nun ejel'e'n kvsu tì nwannzan-nwannzan, ɔ tì sese ese ɔ tì kpa.

13 Like m'ɔ tì kpa'n, asv ɔ kvalaa ke ɔ man míñ nyan ewue ɔ? Cece! Nan se m'an nyan ewue a, anññ ɔ fi etε'n. Afí etε nññ a yí yí nwvn ɔ'a man b'a nwun ke ɔ kpññ tì yí'n kpa bøkøø. Yí ti yē ɔ'a nanndi like'n m'ɔ tì kpa nññ asv ɔ'a man m'an nyan ewue ɔ. Anññ ke ɔ kpññln yøli mø etε'n nanndi mala nññ asv ɔ'a hele yí nwvn ke ɔ tì etε sakpa nññ anññ.

14 Eh!, ye sì ke mala'n tì Wawε nun like. Nan míñ dιε, n dì kulo svanlan, b'a tønññ míñ ke kanga b'a man etε'n.

15 Ⓛ sanlin ke like muonun mø míñ yo'n, míñ nnwun man nun. Like mø míñ kulo ke míñ yo'n, míñ nyø man, nan mø míñ ngulo man'n, yē míñ yo ɔ.

16 Nan se míñ yo like mø míñ ngulo man nññ an, anññ míñ nwun yí ke mala'n tì kpa.

17 Míñ nwun yí ke nán míñ nyunnunfuu yē míñ yo like sø nññ ɔ, nan etε'n m'ɔ wø míñ nun nññ ɔ.

18 Afí míñ nwun yí fóvn ke míñ svanlan baka baa'n muonun anun, nyølie m'ɔ tì kpa fíñ nnvn man nun. Míñ kulo ke míñ yo nyølie m'ɔ tì kpa, nan kvsu míñ nnyan man anwønsele míñ nyø man.

19 Ⓛ sanlin ke, nyølie kpa'n mø míñ kulo ke míñ yo'n, míñ nyø man. Nan etε'n mø míñ ngulo man'n yē míñ yo ɔ.

20 Se míñ yo like mø míñ ngulo man nññ an, anññ

nán míñ muonun yê míñ yô o, nan ete'n m'ô wô míñ nun nín o.

²¹ Ḍ man m'an sie yí nzole ke cian biala mô míñ kulo ke míñ yô nyolue kpa'n, anün ete nín a cici míñ.

²² Míñ kunnun elo a, míñ di Nyanmian mala nún anwun fe.

²³ Nan kvsu míñ nian míñ nwun an, míñ nwun yí ke mala kvn biekun nvn m'ô wô míñ ti anun'n bë juju. Mala so nín a man m'an kaci ete'n m'ô wô míñ nun'n kanga.

²⁴ N di alvabøfue o! Nwan yê o 'de míñ fi anwunnaan ehi m'ô le cvin míñ kô ewue nun nún asa nun o?

²⁵ Nan yé Mín Zozi Kilisi adawulvman, ye 'da Nyanmian asi!

Afi, se míñ nian míñ ajvnlin nín anun an, anün n di Nyanmian mala'n kanga. Nan kvsu anwunnaan nín anun an, anün ndi ete'n mala'n kanga.

8

Nyanmian Wawé'n wô emô anun

¹ Ehika ati, kikaala díε, fvo ebue mô man svanlan wu'n nnvn man ebelé fú kón mman man bë mô bë nvn Zozi Kilisi b'a yô kvn'n.

² Ḍ sanlin ke, kvn eyole'n mô míñ nvn Kilisi Zozi y'a yô'n dunman nun, Wawé Nwannzan-nwannzan'n m'ô man ngvan m'ô sie míñ'n, o'a man míñ nvn ete'n mala'n nvn ewue yé afian a ti.

³ Anwunnaan'n betee'n m'ô ti nún ati, mô mala nún a ngvala man yí yô'n, Nyanmian Kpili a yô. Ḍ man ete so'n dunman nun, Nyanmian svanlin yí Wa'n m'ô kacili yí nwun kulo svanlan'n o walı wuli o tuli ete'n. Nyanmian a yô yí so, o'a man ewue'n m'ô di ke svanlan wu nún a hun yí Wa Zozi.

4 Ḍ'a man yé mə yε tı man wə εtε anwvnnaan nun'n, nan yε tı wə Nyanmian Wawε nun'n, yε bə bala sese kpa bəkəo ke mala'n kele'n.

5 Menian mə be tı wə εtε anwvnnaan nun'n, ninnge'n mə εtε anwvnnaan'n kulo'n yē be kpvnndε o. Nan bέ kvsu mə be tı wə Wawε nun'n, ninnge mə Wawε'n kulo'n yē be kpvnndε o.

6 Se yε kpvnndε ninnge mə εtε anwvnnaan'n kulo a, yε 'nyan ewue. Nan se yε kpvnndε ninnge mə Wawε'n kulo a, yε 'nyan ngvan nvn alvacicε.

7 Afı bέ mə be kpvnndε ninnge mə εtε anwvnnaan kulo'n, be kpɔ Nyanmian, be nni man yí mala nvn asv. Be ngvāla man sv di bəbə.

8 Bέ mə be tı wə εtε anwvnnaan nun'n, be nyɔlιε'n-mə nzə man Nyanmian anyin.

9 Nan εmə dιε, εmə tı man wə εtε anwvnnaan nun, nan εmə tı wə Wawε nun. Ḍ sanlın ke Nyanmian Wawε'n wə εmə anun. Nan svanlan mə Kilisi Wawε'n nnvn man yí nun'n, anın svanlan sə'n tı man Kilisi dιε.

10 Se Kilisi wə εmə anun, o tı ananhəlε kε εtε'n dunman nun, anwvnnaan'n 'wu, nan kvsu, Wawε'n mə wə εmə anun'n man εmə le ngvan. Ḍ sanlın ke, Nyanmian anyunnun an, εmə a kaci sesefvε.

11 Se Nyanmian m'ɔ manlın Zozi fi ewue nun tinngeli'n Wawε'n wə εmə anun an, o 'nanndı yí Wawε m'ɔ wə εmə anun nvn asv, o 'man εmə anwvnnaan'n m'ɔ wu'n cın ke o manlın Kilisi fi ewue nun tinngeli'n.

12 Yí sə ati, anianman-mə, εtε anwvnnaan'n kale fí kón nnvn man yé sv nán y'a tanlan y'a yə like m'ɔ kulo o.

13 Ḍ sanlin ke, se emə tanlan bε yo like mə etε anwɔnnaan'n kulo a, emə 'wu. Nan se emə man Wawε'n di ninnge mə etε anwɔnnaan'n kulo nın asv kunnunmun an, emə 'nyan ngvan.

14 Ḍ sanlin ke, bε kvalaa mə be nanndı atin'n mə Nyanmian Wawε'n kele nın asv'n, bε tı Nyanmian amma.

15 Nyanmian Wawε'n mə o'a fa o'a man emə'n, o 'man emə ngaci man nganga nán esulo a han emə kón. Nan Wawε so nın a man emə a kaci Nyanmian amma. Yí yē o man ye kuala ye kan ke: "Aba!" yí bu y'o le ke "Mín Si".

16 Nyanmian Wawε'n muonun kan yí yé kunnun elɔ ke ye tı Nyanmian amma.

17 Kemo ye tı Nyanmian amma'n, ninnge mə o 'fa sie Kilisi ajā'n, o 'man ye nvn Kilisi ce yé kvsu ye nyan bie. Ḍ sanlin ke se ye nvn yí di ajā a, ye nvn yí nwun amanninhunnun, nán y'a tanlan yí anunminnyanmvn nın anun o.

Anunminnyanmvn'n m'ə le ba'n

18 Ehı, amanninhunnun'n mə ye le nwun yí mele ehı anun'n, mın de mın di ke o nvn anunminnyanmvn'n mə Nyanmian le ba wula yé'n nzə man.

19 Ḍ man mân bəndin'n le si abutale o nwvnndə cian mə Nyanmian 'ba man yí mma'n-mə fite anunminnyanmvn nın anun'n.

20 Ḍ sanlin ke ninnge'n mə Nyanmian bəli'n, yí kvalaa a yə mgban-mgban. Mgban so'n, o fi man bε muonun, nan Nyanmian yē o'a yə yí so o. Kvsu yí biala, bε le anyindasue.

21 Afı, cian bie dede Nyanmian 'ba le mân'n fi tunmin'n m'ə le secı yí nın asa nun. Ḍ 'man o nyan

yí ti maan yí mma'n-mo anunminnyanmvn'n kan yí bie.

22 Nan kikaala díe, ye sì yí fóón ke mân'n kvalaa le kpínlín, eße o le fe ke balasua mo o'a fu awélé su o.

23 Nán ke mân nín angonmín ala o, nan yé muonun mo Nyanmian a fa yí Wawé nín a man yé ke acedíe m'ó li mva'n, ye le kpínlín yé kunnun. Ye le nwunnde mele mo Nyanmian 'fa yé yo yí mma o de yé ti kpa békoo'n.

24 Y'a nyan yé ti lili, nan yí kpa békoo'n te wó yé nyunnun, o ti anyindasue like. Anyindasue like mo bé nyin tua yí'n, o ti man anyindasue like kun. Like mo be nwun yí'n, asu o ti anyindasue like o?

25 Nan se ye le anyindasue wó like'n mo ye nnwun man yí nín anwvn an, anin ye le si abutale ye nwunnde.

26 Ye le man anwvnsele fíí, nan Wawé Nwannzan-nwannzan'n yé o buka yé o. O sanlin ke, ye nzí man like m'ó fata yé mo ye bisa wó yé asonin eyole nín anun o. Nan Wawé Nwannzan-nwannzan'n muonun yé o yo yé ti asonin yé nun o man yé o.

27 Yé Nyanmian m'ó sì yé ahvnlin nín anun ejøle'n kvalaatin'n, o sì like mo Wawé'n le bisa o. O sanlin ke Wawé'n sele man menian mo be tu Nyanmian díe'n, ke Nyanmian muonun kulo yí'n.

28 Nan ye sì ke bé mo Nyanmian nyihye nín anun, o'a felé be yí nwvn, mo be kulo yí'n, yí kvalaa mo Nyanmian kó yo'n, o ti kpa man bé.

29 O sanlin ke, menian mo Nyanmian lili mva huloli bé'n, o lili mva o yøli ajvnlin ke o 'man be kaci ke yí Wa'n. Anin yí Wa'n kaci bamuan baa anianman døvn afian.

30 Menian mə yí ti ɔ yɔlı ajvnln sə'n, ɔ'a fəle bə yí nwvn. Bé mə ɔ'a fəle bé yí nwvn'n, ɔ'a man b'a kaci səsefue wə yí nyunnun. Bé mə ɔ'a man b'a kaci səsefue wə yí nyunnun'n, ɛse kvsu ɔ'a wula bé anunminnyanmvn.

Nyanmian ehulo'n tı kpili

31 Se ɔ tı sə a, anın nzu ɛjələ dıe biekun yê ye 'kan ɔ? Se Nyanmian wə yé afan an, nwan yê ɔ kvala yé like yo ɔ?

32 Nyanmian a nva man yí muonun yí Wa nun a nyɔ man abələ, nan ɔ'a yi yí ɔ'a man wə yé kvalaa yé dunman nun. ɔ kə yo se mə ngɔ fa man ninnge kvala ngɔ buka yí Wa nun asu ngɔ man man yé ɔ?

33 Menian mə Nyanmian muonun a fəle bé yí nwvn'n, nwan yê ɔ 'tvn bé esvan ɔ? Svanlan fii. ɔ sanlıñ ke Nyanmian nwan bə di bi.

34 Anın nwan yê ɔ 'kan ke be di fvɔ ɔ? Svanlan fii. ɔ sanlıñ ke Zozi Kilisi a wu. ɛse ɔ fi ewue nun ɔ'a tinnge. ɔ tı Nyanmian fama sv ɔ sele man yé.

35 Ehulo mə Kilisi kulo yé'n, nwan svanlan dıe bəbə yé ɔ kvala tı yé afian ɔ? Yale anaan, alvabə anaan, ahvlvwa anaan, ɛhɔe anaan, ehian anaan, like esulo anaan ewue?

36 Ehəle ɛjələ'n lə kan ke: *Wj dunman nun ati, cian biala ke ewue tva yé nin anın. Be yo yé ke mmva mə be le kə a hun bé ɔ.*

37 Nan kvsu ɛhıka kvalaa anun, Zozi m'ɔ kulo yé'n dunman nun, ye di kunnunmun m'ɔ tala sv.

38 Afı mın de mın di sakpa ke, ehulo'n mə Nyanmian a hulo yé'n, like fii ngvala ndı man yé afian. Nán ewue ɔ, nán ngvan ɔ, nán nyanmiansu mmɔfvue'n-mə anaan anwunno elə tunmin ngacile

mmiekun-mə ɔ, nán εnε məle nín ɔ, nán məle'n m'ɔ
lə ba a'n kvsu ɔ,

³⁹ nán anwunno elə ninnge'n-mə ɔ, nán ası ewa
dɪe'n-mə ɔ, nán like fíí mə Nyanmian a bə nín ɔ. ɔ
sanlıñ ke, ehulo'n mə Nyanmian a hulo yé wə yé
Min Kilisi Zozi dunman nun'n, like fíí ngvala ndı
man yé afian.

9

Izalaye ejøle'n

¹ Ehıka ati, ejøle'n mə mın 'ba han'n tı ananhøle,
mın nni man ato. ɔ sanlıñ ke n dı Kilisi dıe yê Wawę
Nwannzan-nwannzan'n man mın nwun yí mın ti
anun ke ejøle'n tı ananhøle.

² Ejøle sɔ'n y'ɔ le ke cian daa, alvabə kpili kpa nvn
yale kan mın.

³ ɔ sanlıñ ke, mın nianman'n-mə mə mın nvn bέ
yε tı anıe kvn'n, bέ kpa eyøle dunman nun, se bəbə
Nyanmian bə mın sasan mın nvn Kilisi yé afian tı
a, mın kulo.

⁴ Afı be tı yé nan Zvakəbu mə be fele yí Izalaye nvn
abvsv menian. Nyanmian Kpili a fa bέ a yɔ yí mma,
ɔ nvn bέ y'ɔ tı ɔ. ɔ nvn bέ a hyıhyε nyihye, ɔ'a man
bέ mala, ɔ'a hele bέ ke be kpín be só y'ı'n, eṣe ɔ'a bə
bέ anahvba.

⁵ Zufv'n-mə anan-mə: Abalahamvn nvn Izakı
nvn Zvakəbu yê be wvlı bέ ɔ. Kilisi m'ɔ kacili yí
nwvn kulo svanlan be wvlı yí, m'ɔ tı Nyanmian m'ɔ
tala like biala'n, ɔ nvn bέ be tı anıe kvn. Nyila hán
Nyanmian cian daa. Amın.

⁶ Nán ke mın kan sɔ mın kele ke ejøle'n mə
Nyanmian hanlıñ nín a mgbiñ man sv ɔ. Afı Izalaye

abvsu menian'n-mo, nán bé kvalaa yε be tı Izalaye amma kpa o.

⁷ Yē yé nan Abalahamvn abvsu menian'n-mo, nán bé kvalaa yē be tı yí mma kpa o. O sanlin ke Nyanmian Kpili seli Abalahamvn ke: *Izaki asv yē min 'sin maan ε di ata o.*

⁸ Yí bv y'o ke nán menian mo b'a wv bé anwvnnaan su awole'n yē be tı Nyanmian amma o. Nan bé mo Nyanmian Kpili anəhvba'n m'ɔ bəl nūn anun yē b'a wv bē'n, Abalahamvn abvsu menian kpa'n-mo anin.

⁹ O sanlin ke Nyanmian Kpili anəhvba'n m'ɔ bəl'n y'o le ke: *Mεle ke εhika ju a, min 'sa min ba. Min sa min ba a, wóyi Sala 'ba wv baa belenzua kvn.*

¹⁰ E 'nwun nvadvhvn kvn biekun. Anin yé nan Izaki nvn Elebeka le mma mmelenzua nnyuan.

¹¹ Anin bəbə be wvli man mma sɔ'n-mo nán b'a bə bala kpa anaan bala εte'n, εse ke o kə yə nán menian'n-mo a nwun ke nán nyolε'n-mo anwvn yē Nyanmian nian fele bē yí nwvn'n, nan yí muonun y'o fele menian'n-mo m'ɔ kulo bē nūn o.

¹² Ehika ati, Nyanmian kə han kə hele Elebeka ke: *Wó mma nnyuan'n, nunhan kaan'n 'ba sie kpain'n.*

¹³ Ehεle Ejøle le kele ke: *M'an hulo Zvakəbv m'an yaci Ezayu.*

¹⁴ Anin nzu ejøle dιε yē 'kan o? Asv yε 'kan ke Nyanmian tı man sese o? Cεcε!

¹⁵ O sanlin ke Nyanmian hanlin heleli Moyizi ke: *Svanlan mo min kulo ke min nwun yí nwvn anwunnvoe'n, min 'nwun yí nwvn anwunnvoe sakpa!*

¹⁶ Nan εhi, o fi man svanlan muonun anaan yí tunmin'n, nan o fi Nyanmian muonun m'ɔ nwun svanlan anwvn anwunnvoe'n.

17 Ehele Ejole nñ anun, Nyanmian le kan kele Ezipiti belemgbin'n ke: *Min kulo ke min fa wó min kele míñ tunmin'n mɔ n ne yí'n min man mân mân'n kvalaa nwun míñ dunman'n, yí ti yé n zielí wó belemgbin* o.

18 Yí ti, svanlan mɔ Nyanmian kulo ke o nwun yí nwvn anwunnvoe'n yé o nwun yí nwvn anwunnvoe o. Yé svanlan kvsu m'ɔ kulo ke o kete yí ahvnlín'n yé o kete yí o.

Nyanmian sikpe'n nvn yí anwunnvoe'n

19 Nan afi svanlan bie 'ba bisa míñ ke: "Se o tì sɔ a, anin nzuke ati yé se menian'n-mɔ yo ete a, Nyanmian tua bé yí nwvn kale o? Yé like mɔ Nyanmian kulo ke o yo'n, nwan svanlan díe yé o kvala o totua yí atin o?"

20 O dasannin, ε tì wó díe se mɔ Nyanmian kan ejole a, ε kvala su yí akpuluwa o? Talie'n mɔ be le afâ b'a nwvn'n, asu o kvala o se svanlan'n mɔ o'a nwvn yí'n ke: "Nzuke ati yé a nwvn míñ sua o?"

21 Svanlan'n m'ɔ nwvn ninnge'n, like biala m'ɔ kulo ke o nwvn'n y'ɔ fa afâ'n nwvn o. O kvala ke o fa afâ kvnmgba sɔ'n o nwvn ninnge mgbakpa mɔ bé nwvn cian o nun m'ɔ tì ası ası díe.

22 Ehí se Nyanmian kulo ke o yí yí sikpe'n kele o man be nwun yí tunmin'n m'ɔ le yí nun an, ye 'kan nzu ejole? Afi bé mɔ yí sikpe nñ a hyi bé m'ɔ di mɔ be wu'n, o'a si bé nwvn abvtale kpa.

23 O'a yo yí sɔ kvsu o'a hele yé ke yí anunmin-nyanmvn'n tì anyanbenwvn kpili kpa man yé mɔ o'a nwun yé nwvn anwunnvoe'n. O sanlin ke o sesielí yé daba daba ke ye tánlan yí anunmin-nyanmvn sɔ nun anun.

24 Ehika ati, yε tı menian mɔ Nyanmian a fele yé yí nwvn o. Nán ke yé Zufu'n-mɔ anun angvnmın ala yê Nyanmian a fele yé yí nwvn o, nan menian bv nga'n-mɔ kvsu wɔ nun bie.

25 Ejøle so'n yê Nyanmian hanlin wɔ kpømanfvø Oze kalata nın anun o. Yí nwan:
*Menian mɔ bε tı man míñ menian'n,
 min 'ba fele bε míñ menian.
 Mân mɔ m'an ngulo man yí'n,
 min 'ba fele yí míñ ehulo mâñ.*

26 Yê lika kvsu mɔ bε seli bε ke:
*'Emɔ tı man míñ menian'n,'
 εbεle menian'n-mɔ, bε 'ba fele bε
 'Tiasifvø Nyanmian amma.'*

27 Kpømanfvø Ezayi kvsu le kan Izalaye amma'n-mɔ anwvn ejøle ke:

*Sε Izalaye amma'n-mɔ svn dede
 bε yø ke jenvie nın anvan anyvan'n bøbø a,
 menian kaan bie sva ala yê be 'nyan ngvan o.*

28 O sanlin ke like mɔ Nyanmian Kpili nwan
 o 'yø yí asie nın asv'n,
 o 'yø yí nde-nde kpa bøkøø.

29 Ese ke Ezayi kvnmgba'n lili mva hanlin yí daba'n, yí nwan:

*Sε Tunminfvø Nyanmian Kpili
 a nyaci man yé bvsv kaan an,
 ahan yé kvalaa yé kvsu yé bvsv bøli ke
 Sodømvn amma'n-mɔ,
 ahan yé kvalaa yε kacili ke
 Gomøø amma'n-mɔ.*

30 Anın nzuke ejøle yê yε 'kan o? Mɔ yε 'kan'n y'ɔ le ke menian mɔ bε tı man Zufu, mɔ daba bε nzı man ke bε kpın bε yø sesø wɔ Nyanmian anyunnun'n, bε

dedi nün a man b'a yo sese wo Nyanmian anyunnun.

³¹ Nan kvsu Izalayε amma'n-mɔ muonun mɔ bε le kpvnnde mala kvn m'ɔ kvala ke o man be yo sese wo Nyanmian anyunnun'n, b'a nnyan man mala so'n.

³² Anin nzuke ati o? O sanlin ke be mgbvnnnde man ke be nyan dedi nán b'a yo sese wo Nyanmian anyunnun. Be kulo ke be di junman kpa dede be man Nyanmian bu bε sese. B'a man bε ja a kpula ebvε'n m'ɔ man menian'n-mɔ fin asi'n.

³³ Ebvε so'n y'o le Zozi. Ehεle Ejεle'n kan yí nwvn ejεle ke:

*Emo nian, mun fa ebvε kvn
min sie Sivn ebεle,
o man svanlan aja kpula.*

*O ti ebvta m'ɔ man svanlan fin asi o.
Nan svanlan m'ɔ kɔ le yí kɔ li'n,
anyunnunguasε ngan man yí lé.*

10

¹ Anianman-mɔ, like mɔ müñ kpvnnde sele kpa, mɔ yí ti müñ sele Nyanmian müñ man Izalayε amma'n-mɔ'n y'o le ke Nyanmian mán bε kvalaa be nyán ngvan.

² Min di bε nwvn adanzie ke be le anwvnndele kpa wo Nyanmian junman nün elie nün anun. Nan kvsu anwvnndele so'n, be nzı man yí nwvn ngele.

³ Be nzı man ke Nyanmian kpın yo maan menian'n-mɔ yo sese wo yí nyunnun'n. Bé muonun be kpe bε atin be kpvnnde sese eyεle'n.

⁴ Nan kvsu Kilisi a a o'a yo like kvalaa mɔ Moyizi mala'n kele'n. O man bε kvalaa mɔ be de yí be di'n yo sese wo Nyanmian anyunnun.

5 Ehı sese eyəle'n mə mala'n man svanlan yə'n,
Moyızı hanlıñ yí nwun ejəle ke: *Svanlan biala m'ə kə
li mala nin asv'n, o 'nyan ngvan.*

6 Nan ε 'nwun sese eyəle'n mə dedi'n kvsu man
svanlan yə wə Nyanmian anyunnun nın anwun
ejəle diε'n. Bé nwan: *N'ε kan yí wə wó ti anun ke:
"Nwan yē o 'fv nyanmiansv elə o?"* (Yí bv y'ə le ke:
nwan yē o 'man Kilisi ju ası o?)

7 Ese n'ε kan ke: *"Nwan yē o 'ju bənza nin anun elə
o?"* (Yí bv y'ə le ke nwan yē o man Kilisi fi ewue nun
tinnge o?)

8 Ehəle Ejəle'n nwan nze? Yí nwan: *Ejəle'n wə wó
nwvn ebəle ala, o wə wó nvan, ese o wə wó ti anun.* Ejəle
sə'n y'ə le dedi ejəle'n mə yε kan yε kele menian'n-
mə.

9 Se ε kpaci nun ε kan yí menian'n-mə kvalaa
anyunnun ke: *"Kilisi tı yé Min,"* ese se ε de di wó
ahvnlın nın anun ke Nyanmian man o fi ewue nun
o'a tinnge a, ε 'nyan ngvan.

10 O sanlıñ ke se ε de di wó ahvnlın nın anun an
yē Nyanmian Kpili man ε yə sese o. Ese se ε kan ke
Kilisi tı wó Min an, Nyanmian 'man ε nyan ngvan.

11 Afı Ehəle Ejəle'n nwan: *Svanlan biala m'ə kə le yí
kə li'n, anyunnunguasie ngan man yí lé.*

12 Ehıka atı, mgbacı mgbacıe fú kón nnvn man
Zufv'n-mə nvn bé mə be tı man Zufv nın afian. O
sanlıñ ke bé kvalaa, bé Min'n tı kvn. Yí yē o yila bé
kvalaa mə be sun be fele yí nın asv o.

13 Afı Ehəle Ejəle'n nwan: *Svanlan biala m'ə kə sun
kə fele yé Min'n, o 'nyan ngvan.*

14 Anın o 'yə se nán b'a sun b'a fele svanlan'n mə
b'a nne man yí b'a nni man'n? Ese o 'yə se nán b'a
le yí b'a li, mə b'a ngan man yí nwvn ejəle b'a ngele

man bé'n? Yê se svanlan a ngan man yí nwvn ejøle a ngele man bé a, o 'yo se nán b'a tî?

¹⁵ Se b'a nyi man ejøle so nün anwvn menian an, o 'yo se nán b'a han? Ehele Ejøle'n nwan: *E nwun bé mə be kan Ejølekpa'n ke be le ba a, anin o yo enyinmin.*

¹⁶ Nan kvsu, bé kvalaa b'a nne man Ejølekpa'n b'a nni man. Ehika ati yê Ezayi hanlin ke: *Yé Min, Ejølekpa'n məyε bəliyε heleli menian'n-mə'n, nwany'o lelì lili o?*

¹⁷ Ehika ati, Nyanmian Anvan Ejøle nün etie y'o man be nyan dedi o. Ejøle so'n kvsu y'o le Kilisi Anvan Ejøle'n.

¹⁸ Nan mün bisa ke: "Asu b'a ndi man Ejølekpa so nün o?" Be tili yí kpa! O sanlin ke Ehele Ejøle'n le kan ke:

*Bε tili bέ mə be bə Ejølekpa nin anin
asιε'n lika kvalaatin.*

*Bέ nvan ejøle nin a fa
mân'n lika kvalaatin.*

¹⁹ Mün bisa biekun ke: "Asu Izalayε amma'n-mə a ndi man o?" Be tili. Afı Moyızı lili mva hanlin ke Nyanmian nwan:

*Mân mə emə mmu man bέ like fii'n,
min 'ba man emə fa bέ nwvn ekpə.*

*Bέ mə emə bu bέ ke be nzı man ngelε'n,
min 'ba man emə anyin bvlv bέ nwvn.*

²⁰ Ezayi kvsu nyanlin anwvnsele hanlin ke Nyanmian nwan:

*Menian mə be le mgbvndε man mí'n'n,
bέ yέ b'a nwun mí'n o.*

*Bέ mə b'a mgbvndε man like fii mí'n elə'n,
bέ yέ m'an yi mí'n nwvn m'an hele bέ o.*

21 Nan Izalayε amma'n-mə dιε, ε 'nwun bέ nwun ejøle m'ə hanlin'n. Yí nwan:

*Cian daa min tetele míñ sa nun
min man mán kvn.
Mán sə'n tı anzvselefve
nvn menian mə be kpali
mín nvan ejøle nın abv mán.*

11

*Nyanmian yacili man Izalayε amaa'n-mə tvli
man*

1 Nan afi müñ bisa ke: “Asu Nyanmian Kpili a yaci yí menian'n-mə a tv o?” Ceece! O sanlin ke míñ bøbø muonun n dí Izalayε svanlan. N dí Abalahamv abvsu svanlan. N vi Bınnzvamın abusuan nın anun.

2 Menian mə Nyanmian lili mva ɔ falı bέ'n, ɔ yacılı man bέ tvli man. Emo si ke Ehøle Ejøle nın anun, kpømanfve Eli le kan Izalayε amma'n-mə anwun ejøle ɔ kele Nyanmian ke:

3 *Yé Min, b'a hun wó mgbømanfve'n-mə kvalaatin.
B'a bubu wó afølie mvcia'n-mə. Ð'a ha míñ ngvnmin
cein. Ese be le kpvnndə míñ kvsv be kun míñ.*

4 Nan mə Eli hanlin sə'n, nzu mmua dιε yê Nyanmian bualı yí o? Nyanmian nwan: *M'an kpa
mín menian akpu nsu man sie. Bé dιε, b'a ngvtv man
Baali anyunnun fí b'a nzv man yí*

5 Ene mele ehi anun kvsv, ke ɔ tı yí nın ala anın. Menian kaan'n mə Nyanmian a nwun bέ nwun anwunnvoe ɔ'a yí bέ'n, be wø ebele.

6 Nán ke junman mə b'a li ati yê Nyanmian a yí bέ ɔ. Nan anwunnvoe yê Nyanmian a nwun bέ ɔ.

Sε ὁ τὶ μαν σὸν α, αհան βε νγαν μαν κε Nyānmian α
nwun bέ nwvn anwunnvoe.

⁷ Nan se ὁ τὶ σὸν α, anun nzu εjόle dιε yέ ye 'kan
σ? Like mό Izalayε menian'n-mό le kpvnnde'n, b'a
nnyan man yí. Nan menian mό Nyānmian falı bέ
nun ala yέ βε nyānlın yí σ. Bέ bv nga'n, βε ngvala βε
ndı man εjόle bv, b'a svlv.

⁸ Ke Ehele Ejόle'n kele'n, yí nwan:
Nyānmian a man b'a svlv.
J'a man bέ nyin a sin
εse σ'a man bέ nzv a ti dede
σ'a ju εne.

⁹ Belemgbin *Davidi kvsu nwan:
Man bέ fεtι alιε fe'n mό be di'n
káci ngaa, σ káci dada σ hyí bέ,
σ mán be tό asι nán be pínnin bέ.
¹⁰ *Man bέ nyin'n sín,*
nán b'a nnwun man asι,
man bέ hόlv sv cian daa.

Bέ mό be tί man Zufv nin ati ele'n

¹¹ Nan afi mūn bisa ke: "Asv Zufv'n-mό asι εtό mό²
b'a tό'n, be 'ka εbele σ?" Cεcε! Nan bέ asι εtό'n mό²
b'a tό'n y'σ man menian bv nga'n-mό a nyān bέ ti
σ. Menian bv nga'n-mό ati mό b'a nyān yí'n, σ man
Zufv'n-mό a fa bέ nwvn εkpσ.

¹² Se Zufv'n-mό asι mό b'a tό nūn a man mān
nūn anyān yí nwvn, εse se Zufv'n-mό asι εbσ nūn a
man bέ mό be tί man Zufv nūn a nyān bέ nwvn an,
bέ εjasvε dιε mό be 'ba jasv kpa bόkσo'n, σ tί man
nzeminde!

Olivv baka nūn anwvn anyinndala'n

¹³ Nan afi sian dιε, mūn kan mūn kele εmό mό be
tί man Zufv'n ke bέ mό be tί man Zufv'n, bέ bόfvε'n

y'ɔ le mìn. Yí ti kε n gbùn n dì yí'n, mìn di junman'n mɔ mìn di nín anwòn fè kpa.

14 Mìn de mìn di kε junman sɔ'n mɔ mìn di'n, o 'ba wula bé mɔ mìn nvn bé ye ti anie kvn nín akpue maan bé mmie-mɔ nyan bé ti.

15 Afì se bé ahanmian esie mɔ b'a sie bé nín a man mân'n nvn Nyanmian bé afian a se a, se Nyanmian sa fa bé biekun an, nzu ejole dìe yê o 'ba o? O 'yɔ kε menian mɔ bε fi ewue nun b'a tinnge!

16 Se bε fa *bele nín alimua mma'n mɔ bε kɔ t'i'n bε yɔ fali bε tvn kpaun bε man Nyanmian an, yí bvnga'n kvalaa mɔ ka'n kvsu t'i yí dìe. Ese se bε fa baka nín abu ndian'n bε man Nyanmian an, yí sa mma'n-mɔ kvsu t'i yí dìe.

17 Izalayε amma'n-mɔ t'i kε *olivu baka mɔ b'a lua mɔ b'a kpikpe yí sa mma'n-mɔ bie b'a gua o. Wó mɔ ε t'i man Zufu'n, ε t'i kε ebolo olivu baka mɔ b'a kpε yí sa baa'n kvn b'a sie mɔ b'a lua nín asu o. Sian dìe, olivu baka'n mɔ b'a lua'n, yí ndian'n-mɔ cvln nzue bε man wó bie.

18 Ehika ati, n'ε bu wó nwvn kε ε t'i kpa tala olivu baka'n mɔ b'a lua nín asa mma'n mɔ b'a kpε b'a gua'n. O yɔ se mɔ ε kvala ke ε tu wó nwvn o? Nán wó yê ε le ndian nín o, nan ndian'n lhí yê o le wó o.

19 Bie sva a, ε 'ba han kε: "Nan b'a kpikpe baka nín asa amma sɔ'n-mɔ maan m'an fa bé lika'n."

20 Se ε kan sɔ a, o t'i fóón. O sanlin kε dedi'n mɔ b'a nnyan man yí'n, yí ti yê o man b'a kpikpe bé b'a gua o. Wó kvsu wó dedi'n mɔ a nyan yí'n, yí ti y'ɔ man b'a fa wó b'a sie bé busu nín o. Nan kvsu nian wó nwvn kpa, n'ε tu wó nwvn! Se ε nwun Nyanmian an, sulo yí.

21 O sanlin kε, se Nyanmian a yaci Zufu'n-mɔ

muonun mə be tı ke olivv baka'n mə o'a lua nın o'a tv a, nán wó mə e tı ke ebolo olivv baka'n yē o ngo yaci man wó ngo tv man o.

22 Ehika ati, nwun yí ke Nyanmian tı kpa εse o yo sı. O kpe bē mə b'a tə ası nın ati sele. Nan wó dıe, o'a nwun wó nwun anwunnvoe. Nan kvsu, o fata ke e nın Nyanmian be tanlan kanlanman. Se o'a nyə man sə a, o 'kpe wó kvsu o tu ke baka nın asa baa'n.

23 Yē se Zufu'n-mə kvsu yaci bē anzusele nın an, be sa 'kan bē lika daba'n. O sanlin ke Nyanmian le tunmin, o kvala ke o fa bē o sie bē lika daba'n biekun.

24 Wó mə e tı man Zufu'n, ebolo olivv baka nın asa baa'n y' le wó. B'a kpe wó b'a sie olivv baka'n mə b'a lua nın asa baa nın abvsu. olivv baka sə'n mə b'a lua nın asa mma'n-mə y' le Zufu'n-mə. Ehika ati, se be 'fa bē be sie bē bvsu'n biekun an, o nyə man sı fū svā.

Izalayε amma'n-mə 'ba nyan bē ti

25 Ehi, anianman-mə, ke o kə yo nán emə a mmu man bē nwun bengeləfve'n, yí tı, mın kulo ke mın kan ananhəle nvialie nun ejole kvn mın kele emə. Ejole sə'n, y' le ke Izalayε amma'n-mə ebue ndı man ejole kón. Be ndı man ejole dede o 'ju məle mə bē mə be tı man Zufu'n kvalaatin kə nyan bē ti'n.

26 Ke Izalayε amma'n-mə kvalaatin 'kpın nyan bē ti nın anın. O sanlin ke Ehele Ejole'n nwan:

*Ngvandefve'n fi *Sivn o 'ba a.*

*Zvakəbv abvsu menian'n-mə nyəli'e'n
mə o nzə man Nyanmian anyin'n,
o 'ba nunnun yí kvalaa abvsu.*

27 *Məle mə mın 'ba fa bē ete'n-mə
mın ce bē'n,*

nyihye mo min nvn b  ye 'hyihye nun anin.

28 Ejolekpa'n mo Zufu'n-mo a nne a nni man'n, se ye le nian yi kpa a, ye nwun yi ke emo kpa eyole dunman nun, Nyanmian a kaci b   kpofue. Nan kvsu se ye le nian menian mo Nyanmian a yi b   nun an, anin be ti menian mo b   nan-mo dunman nun, Nyanmian kulo b  .

29 O sanlin ke Nyanmian die, like m'o ko fa ko man svanlan'n, anin o'a fa o'a man. Y   menian m'o ko fele b   yi nwun'n, o ngaci man yi nzin o nzi man b  .

30 Daba, emo anyin a nz   man Nyanmian. Nan sian die, Nyanmian a nwun emo anwun anwunnvoe. Af   Zufu'n-mo anyin a nz   man yi.

31 Kikaala, b   nyin m'o nz   man Nyanmian nin a man o'a nwun emo anwun anwunnvoe. Nan o 'ba nwun b   kvsu b   nwun anwunnvoe.

32 Kikaala b   nyin m'o nz   man Nyanmian nin a man menian'n-mo kvalaa a yo anzusele mma, n  n o'a nwun b   kvalaa b   nwun anwunnvoe.

Nyanmian ti kpili sakpa

33 Nyanmian anyanbenwun'n ti kpili o! Yi ngele nvn yi ninnge'n m'o si nin abu ho  l! Nyanmian ajvnlin m'o ko fa'n, nwan y   o kvala o nwun yi nzin o? Yi atin m'o ko kp  'n-mo, nwan y   o kvala ti yi bu o?

34 Af   Ehele Ejole'e'n le kan ke:

Nwan y   o si Nyanmian ajvnlin nun o?

Nwan y   o kvala o tu yi fv   o?

35 *Nwan y   o lili mva o manlin Nyanmian like n  n Nyanmian kvsu a man yi bie o?*

36 Ninnge kvalaa fi Nyanmian el  , yi y   o man ninnge wo m  n nun anun o, yi kvalaa ti yi die. Anun-minnyanmvn h  n Nyanmian cian daa! Am  n.

12

Emə fá bé nwvn bε bó afəlie bε mán Nyanmian

¹ Ehika ati, anianman-mə, kəmə Nyanmian a nwun yé nwvn anwunnvoe sva'n, mın 'sele emə mın bvtv bé ke emə muonun fá bé nwvn bε bó afəlie bε mán Nyanmian kpa bəkəo. Afəlie m'ə tı nwannzan-nwannzan m'ə sə Nyanmian anyin nın anin. Se emə yí sə a, emə asənin eyəle 'yə fain.

² Emə nán bε nian eyuadı nın anun menian'n-mə abalabə ete ete'n-mə asu bε yə bie. Nan emə fá bé nwvn bε mán Nyanmian maan ə káci emə ajvnln'n kpa bəkəo. Ebélé nın anun yé emə 'ba hvala bε nwvn like mə Nyanmian kulo ə, like m'ə tı kpa, like m'ə sə yí nyin, mə ese ə tı kanlanman kpa.

³ Anwunnvoe kpili'n mə Nyanmian a nwun mın nın ati, mün kan mın kele emə anun kvn biala ke n'ə bu yí nwvn kpa sunman maan ə bu sv, nan ə yó melehvandi, ə nían yí dedi'n mə Nyanmian a fa a man yí nın anwvn ə bú amanmuo m'ə se fata'n.

⁴ O sanlin ke svanlan baka'n, akpələ akpələ dəvn wə nun. Nan kvsu, nunhan kvn biala le yí junman m'ə di ə.

⁵ Yí kvnmgba nın ala, kannze ye sunlin bəbə a, yé kvalaa ye nvn Kilisi y'a kaci svanlan munmuan kvn. Yé kvalaa kvsu y'a yə kvn ke anwvnnaan nın akpələ akpələ'n-mə.

⁶ Nyanmian a hye yé nun kvn biala acədię ngacile ngacile. Acədię sə'n tı tunmin mə ye fa ye di Nyanmian junman'n. Svanlan mə Nyanmian kə fa ejəle kə wula yí nvan ke ə hán'n, ə nían yí dedi nın anwvn ə hán.

⁷ Svanlan mə Nyanmian kə man yí esue acədię ke ə sú yí manngvn'n-mə'n, ə sú bé. Svanlan mə

Nyanmian kɔ man yí like ehele acedie ke ɔ héhele yí manngvn'n-mɔ ninnge'n, ɔ héhele bé.

8 Svanlan mɔ Nyanmian kɔ man yí anwvnsele ewowula acedie ke ɔ wówula yí manngvn'n-mɔ anwvnsele'n, ɔ wówula bé. Svanlan mɔ Nyanmian kɔ man yí afian esɔ acedie ke ɔ só yí manngvn'n-mɔ afian'n, ɔ yí yí kunnun kpa ɔ só bé afian. Svanlan mɔ Nyanmian kɔ man yí svanlan sv enian acedie ke ɔ nían yí manngvn'n-mɔ asv'n, ɔ tí yí nyin ɔ nían bé sv kpa. Svanlan mɔ Nyanmian kɔ man yí εbvka acedie ke ɔ bύka yalefvε'n-mɔ, ɔ lí fe ɔ bύka bé.

Emo húlo bέ manngvn'n-mɔ

9 Nán be kulo bέ manngvn'n-mɔ bέ je sv mgban. Emo kpó ete'n. Emo mán ye εyøle'n hían bέ kpa.

10 Emo húlo bέ nwvn kpa ke anianman-mɔ kulo bέ nwvn'n. Emo nwvn emo amanngvn'n-mɔ a, emo anwvn té bέ be bú bέ.

11 Nán be yo εfvan, nan emo yó juejue. Emo fá anwvnndele be lí yé Min junman'n.

12 Emo lí anyindasvε'n mɔ emo le yí nín anwvn fe. Amanninhunlun nín anun, emo sí abvtale. Emo mián bέ bv kpa be séle.

13 Emo bύka asonin nín anun anianman'n-mɔ mɔ be wɔ emian nín anun'n. Yé menian mɔ be kɔ a emo awulo'n, emo sό bέ nun kanlanman.

14 Menian mɔ be le kele emo ahvlvwa'n, emo séle Nyanmian ke ɔ yéyila bέ sv. Nán be bɔ bέ sasan, nan be séle Nyanmian be mán bέ.

15 Bέ mɔ be le di ndutue'n, emo nvn bέ lí. Bέ mɔ be le sun'n, emo nvn bέ sún.

16 Emo nvn emo amanngvn'n-mɔ tánlan kanlanman. Nán be tu bέ nwvn, nan be sό junman ngangan mɔ be kɔ fa be kɔ man emo nín anun. Nán be

nian bé nwvn be bu bé nwvn ke be sɪ ngelə be tala bé manngvun'n-mo.

17 Nán be fa ete be tua ete'n kale. Nan emə kpónndə atin be yó menian'n-mo kvalaa ye.

18 Se emə kvala ke be sín atin ngacile biala asu a, emə sín sv be nvn menian'n-mo kvalaa be tánlan wó anzvnunjó nun.

19 Anianman ehulo mma, emə muonun nán be de bé ti aləman. Nan emə yáci bé ejəle'n be mán Nyanmian. Ḍ sanlin ke b'a hele wó Ehélé Ejəle nún anun ke Nyanmian nwan: *Mín yê min de emə ati aləman o. Mín yê min 'tua bé nyəlue nin anwvn kala o.*

20 Esə o le kan yí biekun ke:

Se ehəe le kun svanlan m'o kpə wó nian an,

man yí like lí.

Se nzuhoe le kun yí a,

man yí nzue nvn.

ɔ sanlin ke mə e le yə yí sə'n,

ɔ tı ke sín

yê e le kpvnmgbo gua yí ti nin asv o.

21 N'e man ete nún asa kvala wó, nan yə ye di ete nún asu kunnunmun.

13

Mgbain'n-mo mə be sie mân'n

1 Svanlan biala bébelə yí nwvn ası o mán mgbain'n-mo mə be sie mân'n. Ḍ sanlin ke kpain fíi nnvn man ebələ mə nán Nyanmian yê o'a sie yí o. Bé mə be tı mân nún asu mgbain'n-mo kvalaa, Nyanmian yê o'a sie bé ebələ o.

2 Ehika ati, svanlan m'o kə jasv mân mgbain'n-mo akəmün anun'n, anun Nyanmian yê svanlan so nún

a jasu yí komin anun o. Yê menian kvsu mə bε yo ninnge sva-mo'n, anin bε le hyuhuyuin ndee ebua bε tv bε nwvn.

³ Menian mə bε bə bala kpa'n, bε nzulo man mân mgbain'n-mo. Nan bέ mə bε bə bala ete'n yê bε sulo mân mgbain'n-mo o. E ngulo man ke ε sulo mân mgbain'n-mo, anin bə bala kpa, nán bέ kvsu bε 'ba yi wó ayε.

⁴ O sanlin ke bε di Nyanmian junman bε bvka wó maan ε bə bala kpa. Nan se ε yo ete a, sulo bέ. O sanlin ke nán mgban ati yê Nyanmian a sie bέ εbele o. Nyanmian a sie bέ εbele ke bε lé aloman, bε túa bέ mə bε yo ete nín anwvn kale.

⁵ Ehika ati, o tı kpa ke bε bέbele bέ nwvn ası bε mán bέ mə bε sie mân'n. Nán ke esulo mə ye sulo ke bε kə tua yé yí nwvn kale ti ala o, nan o tı like mə yé ajvnln'n man yé ke ye yó o.

⁶ Ehika ati kvsu yê emə totua ajule nín o. O sanlin ke bέ mə yê emə totua ajule'n man bέ'n, Nyanmian yê o'a sie bέ εbele ke bε tí bέ nyin be lí junman so nín o.

⁷ Ehika ati, bέ kvalaa mə emə tua bέ kale'n, emə túa bε mán bέ. Ajule mə awaa kə titi kə man emə'n, emə tótua. Svanlan m'o fata ke emə man yí anyinnzo'n, emə mán yí anyinnzo. Svanlan m'o di ke emə yi yí ayε'n, emə yi yí ayε.

Emə húlo bέ nwvn

⁸ Nán bε tua svanlan fíi kale, nan emə húlo bέ nwvn. O sanlin ke svanlan m'o kulo yi manngun-mo'n, anin o'a li mala nín asu bəkəo.

⁹ Afí mala'n kan ke: *N'ε tnv ajaa, n'ε wua like, n'ε man wó nyin bvlv abie like.* Mala εhi-mo nvn yí bu

nga'n, yí bu'n kvalaa wó ejole kpole ehí anun: *Kulo wó manngvn ke wó muonun wó nwvn.*

10 Svanlan m'o kulo svanlan'n, o nyø man yí manngvn ete. Ehíka ati, svanlan m'o kulo svanlan'n, anun o'a li mala nín asu bøkøo.

Kilisi ewale cian nin a ju

11 Ehíka kvalaa mø m'an bubu m'an hele emø'n, emø lí sv. Afí emø si mel'e'n mø ye wó nun'n. Yí ti, temvn nín a ju m'o di ke emø fi bé nafelé nín anun be tinnge o. Ó sanlin ke, kikaala díe, yé ti ele nín a suan yé nwvn kuku o'tala melé mø ye leli Ejølekpá'n ye lili fesi'n.

12 Alíe sanlin a hye, alíe'n ka kaan cín. Bé mán ye yáci awosin nun nyølie ete ete'n-mø mø ye yo'n ye gúa, nán ye fá jawe nun eløe ninnge'n-n-mø mø be fa be kún'n ye síe yé nwvn.

13 Be mán ye nánndi fóón ke menian mø be nanndi jawe nun o. Ninnge ke alíe mø be di maan o fv bé ebue sv, nzan envan, ajaa etvan nun mgban mgban eyøle, butule elie nun be nwvn ekpø efa, ye yáci ehíka-mø kvalaa ye gúa.

14 Emø ati káci ke Zozi Kilisi m'o tí yé Min nín a man b'a wu emø awøle fvføle. Ehíka ati, nán be yaci be nwvn be man ete anwvnnaan'n yo ninnge ete ete'n-mø m'o kulo'n kún.

14

Emø nán be kan svanlan anwvn ejøle ete

1 Svanlan mø yí dedi'n tinlin man'n, emø só yí nun. Ke o kpín jvnlín'n, se o nun emø díe'n tí man kún an, nán be kan yí nwvn ejøle ete.

² Svanlan bie nian an, o kuala ninnge kvalaa di. Bie kvsu mɔ yí dedi'n tinlin man'n, nyâ nyâ ala yê o di o.

³ Nunhan m'ɔ kuala ninnge kvalaa di'n, n'ɔ bu yí nwvn ke o tı kpa tala svanlan m'ɔ di nyâ nyâ'n. M'ɔ di nyâ nyâ'n kvsu n'ɔ kan m'ɔ kuala ninnge kvalaa di nın anwvn ejøle ete.

⁴ E tı wɔ dıe se mɔ ε bu abie akva'n ndee o? Se o 'jinlan yí ja nun o, se o 'tɔ ası o, yí Min nun ejøle o. O 'jinlan yí ja nun kpunndiin. O sanlin ke yé Min le tunmın o kuala o man o jinlan yí ja nun.

⁵ Svanlan'n bie jvnlin ke cian'n bie tı kpa tala bie. Bie kvsu nian an, cian'n-mɔ kuala tı kvn. Man svanlan kvn biala nwún yí wɔ yí ajvnlin nun ke m'ɔ le yɔ'n tı kpa.

⁶ Svanlan m'ɔ yı cian sie'n, o yı sie o wula yé Min anunminnyanmvn. Svanlan kvsu m'ɔ di ninnge kvalaa'n, o di o wula yé Min anunminnyanmvn. O sanlin ke, se o 'di a, o da yé Min ası. M'ɔ di nyâ nyâ'n kvsu, o yɔ yí so o wula yé Min anunminnyanmvn esε o da yí ası.

⁷ Afi ye nun bie fíi nni man yí ti anwvn. Yé svanlan fíi kvsu nwu man yí ti anwvn ewue.

⁸ Se ye tı ası a, ye tı yé man yé Min. Se ye wu kvsu a, ye wu ye man yé Min. O man se ye tı ası o, se ye wu o, ye wɔ yé Min asa nun.

⁹ O sanlin ke Kilisi a wu a tinnge. O'a kaci anyinwəsue mma non ewue mma Amın.

¹⁰ Nan wó, o yɔ se mɔ ε le bua wó nianman'n ndee o? Nzuke ati yé ε bu wó nwvn kpa ε tala wó nianman nun o? Yé kvalaa ye 'fite Nyanmian anyunnun o bua yé ndee.

¹¹ O sanlin ke Ehelε Ejøle'n le kele ke yé Min nwan:

*N di asi,
menian'n-mo kvalaa 'ba kvtv míñ nyunnun.
Ese biala 'ba wula Nyanmian anumminnyanmvn.
12 Ḍ man yé nun kvn biala 'ba bu yí junman'n mo
lili nin anwvn mgbvnnndan o kele Nyanmian.*

Like mo man svanlan yo ete'n, emo nán be yo

¹³ Ehika ati, nán be man ye bua yé nwvn ndee. Nan ye yó ajonlin ye yáci like mo ye yo a, o kvala ke o man yé nianman nin aja kpula, anaan o to ete nin anun'n.

¹⁴ Min si, ese min de min di wo yé Min Zozi dunman nun ke like mo be di fíí ngua man svanlan anwvn efian gua. Svanlan mo de di ke o gua bé nwvn efian'n, anin o gua bé nwvn efian man yí ngvnmin.

¹⁵ Se like mo e le di'n man alvabo kan wó nianman an, anin e nnanndi man ehulo nun kvn. Alie dunman nun, n'e man wó nianman'n mo yí ti yé Kilisi wuli'n minlin.

¹⁶ Ehika ati, like mo ti kpa man emo'n, nán be yo maan be kan yí nwvn ejele ete.

¹⁷ Ḍ sanlin ke Nyanmian Belemgbin Mân'n, o ti man alie anaan nzan ejole. Nan o ti amanmuo sesse ebue o non alvacici o non fe elie mo Wawé Nwannzan-nwannzan'n man o.

¹⁸ Svanlan mo di Kilisi junman'n sva'n, o so Nyanmian anyin, ese menian'n-mo kvalaa fva yí.

¹⁹ Ehika ati, be mán ye yó like mo ye yo a, o man anzvnunjo ba, ese ye kvala ye fa ye wowula yé nwvn anwvnsele wo dedi nin anun'n.

²⁰ N'e fa alie ejele e seci Nyanmian junman'n. Ḍ ti ananhole ke like kvalaa mo be di'n ti kpa. Nan kvsu, like mo e di a, o kvala ke o man wó nianman bie to ete nin anun'n, n'e di.

21 M'ɔ tı kpa'n y'ɔ le ke nán be di naan, nán be nvn nzan anaan like biala mɔ ε yo a, o kvala ke o man wó nianman bie tɔ εte nın anun'n, n'ε yo.

22 Wó dedi'n mɔ ε le y'ın, man o há wó nvn Nyanmian bé afian. Nyila hán svanlan m'ɔ nzulo man like m'ɔ le yo nın anzin'n!

23 Nan svanlan m'ɔ di like a, o sulo yí nzin'n, se o di a, anın Nyanmian a bu yí fuo. O sanlin ke anın o'a nnyan man dedi. Like biala kvsu mɔ dedi nnvñ man nun'n, anın o tı εte.

15

Be bύka bέ mɔ bέ dedi'n tinlin man'n

1 Ehika ati, yé mɔ yé dedi nın a tin'n, be mán yε bύka bέ mɔ bέ dedi'n tinlin man'n. O nvata man ke yε tanlan yε yo like mɔ yé muonun yé kunnun kulo o.

2 O di ke yε kpvnnde like m'ɔ tı kpa man yé manngvn'n-mɔ, like mɔ yε yo a, bέ kunnun jo yí nwvn maan bέ dedi dıε'n kɔ yí nyunnun'n.

3 O sanlin ke mɔ Kilisi wali'n, o'a nyɔ man like mɔ yí muonun o kulo o. Nan ke Ehelε Ejøle'n le kele'n, yí nwvan: *Wó nzvba mɔ be kpeli wó'n, yí kvalaa gua míñ Sv.*

4 Yí kvalaa mɔ b'a hele wɔ Ehelε Ejøle nın anun'n, be heleli yí daba ke be 'fa be kele yé ngεle. Yí dıε anın yε si abutale yε nwun yí ke Ehelε Ejøle'n cici yé lva o man yε nyan anyindasue.

5 Nyanmian m'ɔ wowula svanlan anwvnsele o cici yí lva, ese o man be si abutale'n, o mán emɔ ajvnlin yó kvn ke Zozi Kilisi le kpvnnde yí'n,

6 nán emɔ kvalaa anvan a yo kvn b'a yí yé Si Nyanmian Kpili m'ɔ tı yé Mın Zozi Kilisi Ası nın ayε.

Ejølekpa'n tı mân mân'n kvalaa díε

7 Ehika ati, emə só bé nwvn nun kanlanman ke Kilisi səlı emə nun'n. Emə yó yí so bə wúla Nyanmian anunminnyanmvn.

8 Nan müñ kan müñ kele emə ke, Kilisi kacili Zufv'n-mə akva. O yəli like'n mə Nyanmian nwan o 'yə man bé nan-mə'n. O man bə nwunlin yí ke Nyanmian tı ananhəlefve.

9 Esə Kilisi ewale m'ə wali'n, o'a man bé mə bə tı man Zufv nın a yí Nyanmian aye, o sanlin ke Nyanmian tı kpa. Ehele Ejøle'n nwan:

*Ehika ati, min 'kannvv wó
bé mə bə tı man Zufv nın afian.*

Min 'tv ejue min wula wó anunminnyanmvn.

10 Esə Ehele Ejøle'n le kan ke:
Emə mân nga'n, emə nvn Nyanmian menian'n-mə lífε!

11 Esə o le kan yí biekun ke:
*Emə mân nın anun menian'n-mə kvalaatin,
emə wúla yé Min anunminnyanmvn,
emə menian'n-mə kvalaatin kánnvv yí!*

12 Ezayi kvsu le kan ke:
*Bε 'ba wv Izayi abvsu svanlan kvn.
O 'ba jasv o sie menian'n-mə.
Bé kvalaa bε 'ba susu bé ti bε gua yí sv.*

13 Nyanmian m'ə man svanlan nyan anyindasvə'n, o mán emə nyán fe elie o nvn alvacicie kpa bəkəo wə dedi nın anun. Esə Wawε Nwannzan-nwannzan'n tunmin nun, emə nyán anyindasvə'n mvlvsvə.

Pəlv junman'n

14 Anianman-mə, müñ muonun, müñ de müñ di ke emə díε, ye eyəle ajvnlin wə emə nun kpa. Esə

ninnge m'ə se fata'n, εmə sɪ yí kvalaa, εmə kvala bə fa bə buka buka bέ nwvn.

¹⁵ Nan kʊsv, m'an nyan anwunsele wə lika dəvn mіn kalata nіn anun m'an hele εmə maan εmə ati kaci ninnge'n mə εmə suanlin yí daba'n. Nyanmian a nwun mіn nwvn anwunnvoe

¹⁶ ɔ'a man mіn di Zozi Kilisi junman'n wə bέ mə bə tі man Zufv nіn afian. Mіn bə Ejølekpa'n m'ə tі junman nwannzan-nwannzan'n mіn kele bέ mə bə tі man Zufv'n maan bə kaci afølie m'ə sə Nyanmian anyin. Afølie sə'n, Wawε Nwannzan-nwannzan'n y'ɔ man yí nwvn tі ɔ.

¹⁷ Yé nvn Zozi Kilisi y'a yə kvn. Ehika ati, mіn kvala mіn di Nyanmian junman nіn anwvn fe.

¹⁸ ɔ sanlin ke se n ne ejøle bie mіn kan an, junman'n mə Kilisi a nanndi mіn sv ɔ'a li maan bέ mə bə tі man Zufv nіn a fa bέ nwvn b'a man Nyanmian'n, yí nwvn ejøle ala yē mіn 'kan ɔ. Kilisi le yí Nvan Ejøle'n nvn yí sa ati nyølie'n yē ɔ'a hyvñ bέ ɔ'a man Nyanmian ɔ.

¹⁹ ɔ'a yə asinbenwvn nvn atele ninnge tunmin sv ɔ nvn Wawε Nwannzan-nwannzan'n tunmin'n. Ke ɔ kpınlın yøli m'ə bə yí bv Zoluzalemvn, ɔ sin lika kvalaatin dede ɔ kə ju Ilili mân nun mə n məlì Zozi Kilisi Ejølekpa'n bøkɔɔ nіn anin.

²⁰ ɔ cian mіn kpa ke lika mə menian'n-mə tli man Kilisi Ejølekpa'n, lika sə'n-mə ala yē mіn bə mіn kele menian'n-mə ɔ. Yí dιe anin mіn nni man mіn junman'n lika mə svanlan bie a li mva a bə yí bv'n.

²¹ N yøli yí sə maan Ehøle Ejøle'n kpınlın sv ke:
Bέ mə bə hanlin man yí nwvn ejøle
bə heleli man bέ'n, bə 'ba nwun yí.
Yē bέ mə bə tli man yí nwvn ejøle'n

bε 'ba tι.

Pəlv kulo ke ɔ kə Ləmvn

²² Like m'ɔ jijli míñ m'ɔ man m'an ngvala man emɔ anwvn elɔ ba nín anin.

²³ Nan kikaala dιε, m'an yue mân sɔ'n-mɔ anun junman'n di. N vali ajvnlin ke míñ 'ba nian emɔ abvsv'n, ɔ'a bv afvε kɔ y ɔ nyε.

²⁴ Mεle mɔ míñ 'ba hɔ Esipanyin'n, míñ kulo ke míñ bɔ nun emɔ εbele míñ nian bέ bvsu kɔ yɔ elenyuan kvn wɔ fe elie nun, nán emɔ a gua míñ atin maan m'an hɔ.

²⁵ Nan temvn εhi anun dιε, mun kɔ Zoluzalemvn mun 'kɔ a li junman míñ man elɔ anwvntiε mma'n-mɔ.

²⁶ ɔ sanlin ke Masedvanin nvn Akayi mân nín anun asənin mma'n, b'a fua ke bε 'tit̄i esika bε bvka Zoluzalemvn elɔ anwvntiε mma'n-mɔ mɔ bε t̄i ehianfvε'n.

²⁷ Masedvanin nvn Akayi mân nín anun asənin mma'n, bέ muonun yē bε fualı ke bε 'tit̄i esika bε bvka Zoluzalemvn elɔ anwvntiε mma'n-mɔ mɔ bε t̄i ehianfvε nín ɔ. Nan ɔ t̄i ananhəlε, ɔ di ke bε tit̄i esika bε bvka ehianfvε sɔ'n-mɔ. ɔ sanlin ke, bέ mɔ bε t̄i man Zufv'n, se be nvn Zufv'n-mɔ a hye wawε nun ninnge'n-mɔ a, ɔ di ke bέ kvsv bε bvka Zufv'n-mɔ wɔ ninnge mɔ b'a mian yí nwvn nín anun.

²⁸ Se míñ yue junman sɔ'n di, nán míñ fa esika'n míñ man bέ a, míñ 'kɔ Esipanyin an, míñ 'bɔ nun emɔ elɔ.

²⁹ Mín sì ke emɔ anwvn elɔ mɔ míñ 'ba hɔ'n, Kilisi nyila kpa bɔkɔɔ yē míñ 'fa míñ kɔ ɔ.

³⁰ Nan kvsv anianman-mɔ, míñ 'sele emɔ ke yé míñ Zozi Kilisi dunman nun, ɔ nvn ehulo'n mɔ Wawε Nwannzan-nwannzan nín a fa a wula yé

nun'n dunman nun, εmə bóka míñ kvan nín anun nán bē séle Nyanmian bē mán míñ.

³¹ Emə séle maan Nyanmian lé míñ fi bé mə bē wə Zude mân nun mə bē nne man Nyanmian bē nni man nín asa nun. O mán mmua'n mə mún fa mún kə Zoluzalemvən'n, anwvntiε mma'n-mə só nun kanlanman.

³² Se εmə yó yí sō nán Nyanmian di su o man atün an, mún 'nyan fε elie mún ju εmə elə mún de míñ enwvnmian kaan.

³³ Nyanmian cícι εmə alva, o nvn εmə kvalaa tánlan. Amín.

16

Ahin ebisa

¹ Mún fa yé nianman bala Febe m'ɔ le ba εmə anwvən elə'n, mún wula εmə asa nun. O di junman Sankele asənín nun anun.

² Yé Mín dunman nun, εmə só yí nun kanlanman kpa ke o se ke be so Nyanmian menian'n-mə nun'n. Se o mian like nwvn an, εmə bóka yí maan yí sa hán yí. O sanlhı ke, o'a tı menian dəvn nyanman nun. Mín bəbə muonun, o'a tı míñ nyanman nun.

³ Mín manngvən Pilisili nvn Akilası mə mún nvn bē di Zozi Kilisi junman'n, εmə yó bē like bē mán míñ.

⁴ Mín dunman nun, ahan be 'man be kun bē be de míñ ti. Nán míñ ngvnmín yē mún 'da bē ası o, nan mân nín anun asənín mma'n-mə kvalaa mə be tı man Zufv'n, bē kvsu be 'da bē ası.

⁵ Asənín mma'n-mə mə be yia bē sua nín anun'n, εmə yó bē kvsu be like bē mán míñ.

Mín nianman kpa Epayineti m'ɔ lili mva falı yí nwvn manlhı Kilisi wə Azi mân nín anun'n, εmə yó yí like bē mán míñ.

6 Mali m'ə lili junman dəvn manlıñ emə'n, mın 'bisa yí ahın.

7 Mín nwvn amma Andoloninkusı nvn Zuniasi mə be tuli míñ nvn bē fiadı'n, mın 'bisa bē ahın. Menian'n-mə bu bē ke Zozi mməfvə kpa. Ese be lili mva míñ nyunnun be falı bē nwvn be manlıñ Kilisi.

8 Be yó Anpiliatusı mə yé Min dunman nun o tı míñ manngvñ kpa'n like be mán míñ.

9 Min 'bisa Ulubın mə ye nvn yí di Kilisi junman'n o nvn míñ manngvñ kpa Sitasisı ahın.

10 Apelesi m'ə heleli ke o de Kilisi di'n, mın 'bisa yí ahın.

Min 'bisa Alitolobulu awulo nın anun menian'n-mə ahın.

11 Elodivn m'ə tı míñ abie'n, mın 'bisa yí ahın.

Nasisi awulo nın anun menian'n-mə mə be de yé Min be di'n, min 'bisa bē ahın.

12 Min 'bisa Tilifenin nvn Tilifəzı mə be di yé Min junman nun ahın.

Min 'bisa m mo Pelösidi m'ə lili junman dəvn manlıñ yé Min nın ahın.

13 Min 'bisa Lufusi mə ye Min a fa a yo yí dıe'n, o nvn yí nin m'ə tı ke míñ kovsu min nin nın ahın.

14 Min 'bisa Azınkiliti nvn Felegvñ nvn Elimesi, nvn Patolobası, nvn Eliması nvn anianman'n-mə kvalaa mə be wə bē nwvn elə nın ahın.

15 Min 'bisa Filoləgi nvn Zuli nvn Nele nvn yí nianman bala'n nvn Olinpası o nvn Nyanmian menian'n-mə kvalaa mə be wə bē nwvn elə nın ahın.

16 Emə yó bē nwvn like anianman nun, be tó bē nwvn nun.

Zozi Kilisi asənün mma'n-n-mə kvalaa mə be wə swa'n, bē nwvan be 'yo emə like.

Kasian afvtu'n

17 Anianman-mə, εmə nían bé nwvn kpa wə me-nian mə bə ngulo man ke be fa atin'n mə b'a hele εmə nın asv, mə be le man mgbaci mgbaciε ba εmə afian'n. Εmə tı bē nwvn fi bē nwvn.

18 ḍ sanlıñ ke menian sua-mə nzv man Kilisi m'ɔ tı yé Min'n. Bé muonun bē kv εsē'n yē be sv yí ḍ. Bé nvan nun tı minlin minlin. Be kan ejøle be laka menian mə be tı fətlfə'n.

19 Nan εmə dιε, anyinnzə mə εmə man yé Min'n, menian'n-mə kvalaa si. ḍ man min di εmə anwvn fe kpa. Min kulo ke εmə nwun ngelə be yə ye'n be man bē nwvn tı fi ete nın anwvn.

20 Nyanmian m'ɔ man alvacicie'n, ḍ ngɔ hyε man, ḍ 'ba man εmə tetia Abənsanmən sv be nunkun yí. Yé Min Zozi Kilisi nwún εmə anwvn anwunnvoe.

21 Timote mə min nvn yí di junman'n, ḍ nvn min nwvn amma Lusiyusi nvn Zvasvn, ḍ nvn Sosipate, bē nwan be 'bisa εmə ahin.

22 Mín Teetiyusi mə Pəlv a man m'an hele kalata ehi'n, min 'bisa εmə ahin wə yé Min dunman nun.

23 Mín sikefue Gayiyusi mə asənün mma'n-mə kvalaa yia yí awulo εbele'n nwan ḍ 'bisa εmə ahin.

Elasitı mə kulo nın asv esika'n wə yí sa nun'n, ḍ nvn yé nianman Kalitusı, bē nwan be 'bisa εmə ahin.

[
24 Yé Min Zozi Kilisi nwún εmə kvalaa anwvn anwunnvoe. Amın.]

Ayε εyie

25 Be mán yé yí Nyanmian Kpili ayε. ḍ sanlıñ ke ḍ le tunmin ḍ kvalaa ke ḍ man εmə dedi'n tin, ḍ nanndı Ejølekpa'n mə min bə nın asv. Ejølekpa sɔ'n tı Zozi Kilisi anwvn ejøle. Ejølekpa nın a man Nyanmian nvialie nun nyihye m'ɔ fialı sv daba'n,

26 εnε ɔ'a fite ke Nyanmian mgbo manfvε'n-mɔ kpınlın helelı yí'n, ɔ fi mɔ Edannganman Nyanmian hanlın nın anwvn. ɔ'a fa nvıalıε nun nyıhyε sɔ'n ɔ'a hele menian'n-mɔ kvalaatin maan bε de yí bε di, εsε bε man yí anyınnzɔ.

27 Zozi Kilisi dunman nun, anunminnyanmvn hán Nyanmian angvnmın m'ɔ tı Bengelgefve'n cian daa! Amın.

**Anyin
Anyin: Nyhyε Fufolε'n New Testament**

copyright © 1997 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Agni Sanvi

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-04-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Apr 2025 from source files
dated 26 Apr 2025

b4bf56fc-6e3d-5a7c-9f55-25d2c3645a88